

Bėgliai iš Azijos kainuoja Lietuvai

Vilnius, rugpjūčio 11 d. (LR) — Nespėjus iš Marijampolės į Vilniaus skirstymo punktą išsiųsti 33 Azijos šalių piliiečius, kuriuos Lenkijos pasieniečiai sugražino, nes neturėjo reikiamų dokumentų, į Marijampolės policijos nuovadą rugpjūčio 8 d. buvo pristatyti dar aštuoni Indijos piliiečiai, kurie rengėsi nelegaliai pereiti valstybės sieną, rašo Algis Vaškevičius „Lietuvos ryte“.

Rugpjūčio 8 d. atgal į Rusiją per Baltarusiją buvo išgabenti visi iki tol sulaikyti nelegalūs migrantai iš Bangladešo, Indijos, Pakistano ir Afganistano — iš viso apie 40 žmonių. Vilniaus skirstymo punkte, kuriame prieš deportuojant laikomi nelegalūs migrantai, pabėgėlių iš Azijos šalių nebebuvo like. Tačiau taip buvo labai neilgai.

Marijampolės policijos viršininkas V. Jašinskas sakė, kad miesto policija užsiima visais klausimais, susijusiais su nelegaliais migrantais. „Mums tai didelė papildoma našta, visais atžvilgiais“ jis sakė, „ypač finansiniu“.

Pasak Jašinsko, pirmosios šių migrantų grupės plūstelėję per Marijampolės rajono teritoriją 1993 metais. Iš pradžių tai būdavo nedidelės — iki dešimt žmonių grupės iš Vietnamo ir Šri Lankos.

Pernai padaugėjo ir grupių, ir žmonių jose. Tarp nelegalių migrantų atsirado ir Indijos, Pakistano, Afganistano piliiečių. Šiomet, pasak policijos pareigūnų, viena migrantų grupė keičia kitą, sulaikoma jų po kelias per mėnesį ir Marijampolės miesto policijos nuovadoje jie, pakeisdami vieni kitus, gyvena beveik nuolat.

„Šiomet nuovados patalpose gyvenusių Azijos piliiečių skaičius jau gerokai viršijo porą šimtų“, teigė V. Jašinskas. „Daugiausia jų sulaiko Lenkijos pasieniečiai Reketijos, Trumpalių, Vilkaviškio rajono Vartelių pasienio užkardose. Vilkaviškyje nėra kur jų laikyti, todėl atvežami pas mus“.

Marijampolės policijos areštine buvo suremontuota praėjusiais metais, — joje dabar yra 32 vietos. Šių vietų nepakanka įvairiems sulaikytiesiems, o specialiųjų patalpų migrantams policija neturi.

Jų išsiuntimo dokumentai turi būti sutvarkyti ir migrantai išsiųsti ne vėliau kaip per dešimt dienų. Tas dienas jie praleidžia Marijampolės miesto policijos nuovados aktų salėje.

Kiekvienam išsiunčiamam nelegaliam migrantui pildomi dokumentai, kiekvienas nufotografuojamas. Naktį salėje juos saugo trys, dieną — du policijos darbuotojai. Į miestą jiems neleidžiama išeiti, buitės sąlygos prastos — tualetas lauke, salėje jokių gultų nėra. Per dieną maistui vienam asmeniui skiriama 1.50 lito.

„Paprastai jie būna išalkę, dėl maisto pretenzijų nerieškia“, sakė policijos viršininkas. Kol jie čia laikomi, užklausiama Interpolo, ar tarp jų nėra paieškų asmenų, tvarkome kiekvieno bylas. Tai irgi nelengva, nes labai dažnai grupėje nebūna nė vieno kalbančio kuria nors Vakarų šalies kalba“.

Anot V. Jašinsko, jei grupėje yra nemažai pasų neturinčių asmenų, būna nelengva Baltarusijos pasieniečiams įrodyti, jog į Lietuvą Azijos šalių pili-

čiai atvyko būtent per šią šalį. „Visi formalumai tada gerokai ilgiau užtrunka“.

Kaip sakė V. Jašinskas, yra pasitaikę atveju, jog nelegalūs migrantai sirgo niežais, ne vienas turėjęs vočių, viduriavę ir panašiai. „Su Marijampolės centrinės ligoninės medikais kol kas pavykdavo susitarti, ir pinigų už šių asmenų gydymą jie neimadavo. Tačiau gydytojai sako, kad šie žmonės, kaip ir visi užsieniečiai, už gydymą ligoninėje turėtų sumokėti po 30 JAV dolerių per parą. Pinigų migrantai dažniausiai neturi, policija už juos mokėti nepajėgtų. Pavyksta susitarti ir su higienos centru — išvykus kiekvienai grupei, patalpos dezinfekuojamos“.

Tarp migrantų būna ir senyvo amžiaus, ir vaikų, buvo ir viena besilaukianti moteris, tad, komisaro nuomone, gali kilti ir rimtų problemų.

„Lietuvos ryto“ žurnalistui, tarp aštuonių Marijampolės policijos nuovadoje laikomų Indijos piliiečių, pavyko surasti vieną, kalbantį angliškai. Kaip sakė 25 metų K. Singh, tik vienas jų grupės žmonių yra bandęs pereiti sieną anksčiau.

Policijos darbuotojai sakė žiną ne vieną migrantą, bandantį laimę dar ir dar kartą.

„Mes visi esame iš Indijos Pundžabo valstijos“ sakė pašnekovas. „Tėvynėje gyventi sunku, tad nusprendėme pabandyti laimę ir patekti į Vokietiją, kur galėtume užsidirbti. Ši kelionė kiekvienam kainavo po 2,000 JAV dolerių, kuriuos įteikėme nepažįstamam rusui“.

Pasak šių žmonių, patekę į Lietuvą, jie buvo maitinami duona, sviestu ir vandeniu. Marijampolės policininkų jie prašė valgyti ir klausė, kada galės grįžti į namus. „Sugrįšime ne į Pundžabą, o į kitą valstiją ir niekada nebandysime emigruoti“, sakė jie.

Kauno apygardos teismas kol kas yra nagrinėjęs tik vieną baudžiamąją bylą, kurioje du marijampoliečiai nubausti laisvės atėmimu už tarpininkavimą Azijos piliiečiams pereinant valstybės sieną. Teismo pradžios laukia dar kelios bylos.

„Labai nedaug vedlių pavyksta pagauti ir įrodyti, jog jie vertėsi šiuo amatu“, teigė policijos viršininkas. „Paprastai pasienyje kažkas parodo azijiečiams kryptį, kur eiti, o toliau nelydi. Tad pasieniečiai sulaiko tik nelegalus, vedlių tarp jų nebūna“.

Šis verslas yra neblogai organizuotas, ir, Jašinsko nuomone, vargu ar kas pasikeis, kol Lietuvos ir Baltarusijos sienos bus tokios kiauros kaip dabar.

Kaip policijos viršininkas V. Jašinskas sakė, šiemet Marijampolėje nelegalių migrantų maitinimui, transporto išlaidoms ir pan. išleista jau daugiau kaip 20,000 litų. Policijos sąmatoje jų nebuvo numatyta. „Šie pinigai yra iš mūsų lėšų, jie paimami iš kitų sričių“, sakė jis. „Iš autobusų parko sandome autobusus, kiekvienam migrantui turime nupirkti po 90 litų kainuojančius traukinio bilietus iš Vilniaus per Baltarusiją į Smolenską. Mūsų policijos darbuotojai, sulaukę eilės Vilniaus skirstymo punkte, turi juos iš ten paimti, pristatyti į geležinkelio stotį ir įsodinti į vagonus. Vos ne kasdien tenka derinti daugybę su tuo susijusių

Prie katalikų bažnyčios Dubrovnik priemiestyje dega išdžiūvusi augmenija, padegta serbų šaudymų. Keturtdienį JAV administracijos delegacijai baigiant bandymus siūlyti taikos projektą visoms Balkanuose kovojantioms pusėms, Serbijos prezidentas Slobodan Milošević teigiamai įvertino jų pasiūlymą. JAV delegacija patenkinta atvirais pokalbiais, kuriuose „daug dalykų paaikšėjo“. Teigiamai apie naują JAV siūlomą planą pasisakė ir Bosnijos, Kroatijos ir Bosnijos serbų atstovai. JAV delegacijos vadovas ir Serbijos prezidentas pasitarimus tęsia ir penktadienį, rugpjūčio 18 dieną.

Informacijos centras Ignalinos elektrinėje

Vilnius, rugpjūčio 9 d. (LA) — Prie Ignalinos atominės elektrinės yra kuriamas informacijos centras ryšiams su visuomene. Pasak elektrinės vadovų, jo paskirtis — teikti Lietuvai ir užsienio šalims objektyvią informaciją apie atominę elektrinę, nes ligi šiol masinės informacijos priemonės, esą dažniausiai iš Visagino, pateikia tendencingą ir klaidingą informaciją, paremtą gandais.

Centre dirbs kvalifikuotas personalas, jam parengti Europos Rekonstrukcijos ir vystymo Bankas skyrė 100,000 euri. Personalą pagal užsienio metodikas mokys konsultantas, laimėjęs atrankos konkursą, vykstantį tarp Didžiosios Britanijos, Prancūzijos, Šveicarijos, Švedijos ir Belgijos firmų.

Ligi šiol ekskursijos (iki 1500 žmonių per metus), atvykstančių į atominę elektrinę, yra vedžiojamos po elektrinės blokus, darbo patalpas. Pradėjus veikti informacijos centrui, jo lankytojai čia pat centre susipažins su elektrinės darbu, techninėmis statistikomis, radiacinės kontrolės sistema, šalies energetikos istorija.

Informacijos centre įrengta didžiulė paroda salė su audio ir video technika, kompiuteriais. Svečiams bus rodomi filmai ir skaidrės apie atominę elektrinę, kompiuterių ekranuose bus galima pamatyti elektrinės darbą, susipažinti su Drukščių ekologinės stoties tyrimų re-

— Lietuvos ir Švedijos geologų grupė išvyko į bendrą ekspediciją, kuri truks dešimt dienų. Ekspedicijos tikslas — atlikti matavimus ir sudaryti tikslų Baltijos jūros vidurinės dalies dugno reljefo bei nuosėdų žemėlapi. (AGEP)

— Lietuvos ir Švedijos geologų grupė išvyko į bendrą ekspediciją, kuri truks dešimt dienų. Ekspedicijos tikslas — atlikti matavimus ir sudaryti tikslų Baltijos jūros vidurinės dalies dugno reljefo bei nuosėdų žemėlapi. (AGEP)

— Lietuvos ir Švedijos geologų grupė išvyko į bendrą ekspediciją, kuri truks dešimt dienų. Ekspedicijos tikslas — atlikti matavimus ir sudaryti tikslų Baltijos jūros vidurinės dalies dugno reljefo bei nuosėdų žemėlapi. (AGEP)

— Lietuvos ir Švedijos geologų grupė išvyko į bendrą ekspediciją, kuri truks dešimt dienų. Ekspedicijos tikslas — atlikti matavimus ir sudaryti tikslų Baltijos jūros vidurinės dalies dugno reljefo bei nuosėdų žemėlapi. (AGEP)

Naujas kuras Lietuvos elektrinėje

Vilnius, rugpjūčio 15 d. (AGEP) — Šią savaitę Lietuvos elektrinėje (Elektrėnuose) bus pradėtas deginti naujas kuras orimulsionas. Tai sukėlė nemažai diskusijų. Daug kas kalba, kad orimulsionas yra labai nešvarus.

Trakų rajono tarybos nariai nusprendė neleisti Lietuvos elektrinėse kurenti orimulsiono kaip nešvariausio kuro pasaulyje, net ir eksperimento tikslais, kol nebus sumontuoti elektrostatiniai filtrai ir sieros valymo įrenginiai, rašo „Lietuvos aidas“.

Vilniuje veikia ekologinė policija

Vilnius, rugpjūčio 11 d. (LR) — Vilniaus miesto meras Alis Vidūnas ir miesto vyriausiasis policijos viršininkas V. Leipus vakar spaudos konferencijoje pranešė, jog sostinėje įsteigta ekologinė policija.

Pasak A. Vidūno, kartu su higienistais, gamtos saugininkais ir kitais pareigūnais ekologinė policija tikrins, ar nepažeidžiami gamtos saugos bei higienos reikalavimai turgavietėse ir kitose prekybos vietose, neniojami miesto želdiniai, plaujami ne vietoje automobiliai ir panašiai.

Policijos ekologinės tarnybos pareigūnams suteikta teisė sureguluoti administracines teises pažeidimų protokolus, būtinam reikalui esant — panaudoti jėgą, šaukamąjį ginklą, jei kyla pavojus gamtai — apriboti ar už-

drausti transporto eismą, jei pažeidžiamas Aplinkos apsaugos įstatymas — nutraukti ūkiniu ir kitu objektu veiklą, kontroliuoti asmenis bei visų rūšių imones, įstaigas ir organizacijas, kaip jos vykdo gamtos saugos norminius aktus.

Ekologinėje policijoje kol kas yra dešimt žmonių, jai vadovauja vyresnysis inspektorius Č. Šablinskis. Jis informavo, jog per porą pirmųjų savo veiklos dienų ekologinė policija išaiškino ir nubaudė 23 pažeidėjus.

Miesto vadovai prašė žmonių, pastebėjusių aplinkos apsaugos pažeidimus, pranešti naujajai tarnybai.

Pirmiausia ekologinė policija buvo įkurta Panevėžyje. Šiuo metu tokią tarnybą bandoma kurti ir Klaipėdoje bei Šiauliuose.

Kroatiai tebelaimi prieš serbus

Zagreb, Kroatija, rugpjūčio 17 d. (OMRI) — Bosnijos kroatiai paėmė Drvar miestą vakarinėje Bosnijoje, praneša Bosnijos radijas. Anot šio pranešimo, serbai sunkiai nukentėjo, ir jų elitinė Podrinjska brigada buvo sunaikinta. Pranešama, kad bėgantys serbai paliko daugybę ginklų ir šaudmenų, jų tarpe ir tolimos distancijos artilerijos.

Tuo tarpu vyksta stambūs pasikeitimai Bosnijos kariuomenės vadovybėje, pranešama „Vjesnik“ laikraštyje. Apie šiuos pakeitimus jau buvo iš anksto pranešęs Bosnijos prezidentas Alija Izetbegović.

Reuters praneša, kad Didžioji Britanija ir Prancūzija prašys Jungtinių Tautų Saugumo komiteto, kad „viešai nubaustų Kroatiją už jų statomus politinius ir finansinius reikalavi-

mus, kurie“, kaip rašoma abiejų šalių pareiškime, „suparalyzuos JT Greito Reagavimo Pajėgas“.

Jungtinės Tautos ir Europos gynybos organizacija NATO, tuo tarpu, užbaigė naujus planus kaip jie apsaugos JT saugumui, ir įspėjo serbus, kad „karo veiksmai bus pasitikti puolimais iš oro“.

Jungtinės Tautos tačiau taip pat pranešė, kad iki rugsėjo mėnesio vidurio žada išvesti visus taikos palaikytojus, išskyrus minimalų dalinį Gorazde mieste. Ukrainiečiai pranešė, kad tikrai išvyksta ir, greičiausiai, jais paseks ir Britanija. Malayzija atmetė prašymą atsiųsti dešimt karių į Gorazde, paaikškindama, kad mažas dalinys lengvai gali būti paimtas įkaitais.

Sen. Dole ragina atšaukti JAV pastangas Balkanuose

Vašingtonas, rugpjūčio 17 d. (NYT) — JAV Kongreso daugumos vadas, senatorius Bob Dole, ketvirtadienį ragino prezidento Clinton administraciją atšaukti savo misiją, pasiūstą į Balkanus siūlyti taikos sutarties projektą kariaujančioms pusėms. Anot Dole, toks projektas esąs tik „trumpalaikis, vienkartinis bandymas“.

Senatorius Dole, kuris šiuo metu pretenduoja į Respublikonų partijos nominaciją šalies prezidento rinkimuose, sakė, jog administracijos siūlomi Balkanų žemėlapių pakeitimai ir sankcijos prieš Jugoslaviją atšaukimas, jei ji pripažins Bos-

niją, Kroatiją ir Juodkalniją, per daug atiduoda Serbijos prezidentui Slobodan Milošević. Jugoslaviją dabar sudaro Serbija ir Juodkalnija.

„Jūsų Administracijos siūlomas planas dar kartą per anksti duotų pozityvų atlyginimą prezidentui Milošević — už jo pažadus, ne už jo darbus“, rašo sen. Dole laiške prezidentui Bill Clinton.

Jei JAV administracija nepakeis savo pozicijos apie sankcijas prieš buvusią Jugoslaviją atėmimą, sakė senatorius Dole, „mano kolegos (JAV Kongrese) ir aš turėsime peržiūrėti visas galimybes tai padaryti įstatymais“.

Senatorius Bob Dole yra pagrindinis teikėjas įstatymo projekto, kuriuo ketinama panaikinti uždraudimą Amerikos firmoms parduoti ginklus Bosnijos vyriausybei. Abiems Kongreso rūmams pravedus šį projektą, prezidentas atsisakė jį pasirašyti.

Dubrovnik ruošiasi kovai

Zagreb, Kroatija, rugpjūčio 17 d. (OMRI) — Keturi tūkstančiai kroatų dalinių su tankų užnugariu dislokuoti Dubrovnik miesto apylinkėse ir atrodo, kad puls Trebinje miestą. Jų tikslas — užimti senovinio kurortinio miesto Dubrovnik aukštumas, kad tuo sustabdytų nuolatinį serbų šaudymą į miestą. Ugniesiai tebebesina šaudymo sukelus gaisrus miesto kalnuose, išdžiūvusia augmenija apaugusiuose kalnuose. Mieste iš viduramžių išsaugotos meno vertybės — skulptūros, architektūra — apkalnėjama lentomis, stengiantis jas apsaugoti, jei karo veiksmai pasieks patį Dubrovnik miestą.

— Lietuvos ir Švedijos geologų grupė išvyko į bendrą ekspediciją, kuri truks dešimt dienų. Ekspedicijos tikslas — atlikti matavimus ir sudaryti tikslų Baltijos jūros vidurinės dalies dugno reljefo bei nuosėdų žemėlapi. (AGEP)

— Lietuvos ir Švedijos geologų grupė išvyko į bendrą ekspediciją, kuri truks dešimt dienų. Ekspedicijos tikslas — atlikti matavimus ir sudaryti tikslų Baltijos jūros vidurinės dalies dugno reljefo bei nuosėdų žemėlapi. (AGEP)

— Lietuvos ir Švedijos geologų grupė išvyko į bendrą ekspediciją, kuri truks dešimt dienų. Ekspedicijos tikslas — atlikti matavimus ir sudaryti tikslų Baltijos jūros vidurinės dalies dugno reljefo bei nuosėdų žemėlapi. (AGEP)

— Lietuvos ir Švedijos geologų grupė išvyko į bendrą ekspediciją, kuri truks dešimt dienų. Ekspedicijos tikslas — atlikti matavimus ir sudaryti tikslų Baltijos jūros vidurinės dalies dugno reljefo bei nuosėdų žemėlapi. (AGEP)

— Lietuvos ir Švedijos geologų grupė išvyko į bendrą ekspediciją, kuri truks dešimt dienų. Ekspedicijos tikslas — atlikti matavimus ir sudaryti tikslų Baltijos jūros vidurinės dalies dugno reljefo bei nuosėdų žemėlapi. (AGEP)

— Lietuvos ir Švedijos geologų grupė išvyko į bendrą ekspediciją, kuri truks dešimt dienų. Ekspedicijos tikslas — atlikti matavimus ir sudaryti tikslų Baltijos jūros vidurinės dalies dugno reljefo bei nuosėdų žemėlapi. (AGEP)

— Lietuvos ir Švedijos geologų grupė išvyko į bendrą ekspediciją, kuri truks dešimt dienų. Ekspedicijos tikslas — atlikti matavimus ir sudaryti tikslų Baltijos jūros vidurinės dalies dugno reljefo bei nuosėdų žemėlapi. (AGEP)

— Lietuvos ir Švedijos geologų grupė išvyko į bendrą ekspediciją, kuri truks dešimt dienų. Ekspedicijos tikslas — atlikti matavimus ir sudaryti tikslų Baltijos jūros vidurinės dalies dugno reljefo bei nuosėdų žemėlapi. (AGEP)

— Lietuvos ir Švedijos geologų grupė išvyko į bendrą ekspediciją, kuri truks dešimt dienų. Ekspedicijos tikslas — atlikti matavimus ir sudaryti tikslų Baltijos jūros vidurinės dalies dugno reljefo bei nuosėdų žemėlapi. (AGEP)

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaguoja: Karolina Kubilienė
7525 Sheridan Dr. 3E, Willowbrook, IL 60514

MOČIUTĖS PASAKA

(1995 metų Sendraugių stovyklos Dainavoj išpūdziai)

Seniai, labai seniai šilta paskutinė liepos mėnesio savaitė, saulute nušviesti ir kartkartėmis lietučio palaistomi Dainavos laukai ir kalneliai skambėjo linksmu klegesiu, dainomis ir juoku, aidu lekiančiu į kitą Spyglio ežero pusę. Mat vyko sendraugių ateitininkų stovykla, kasmet čia sutraukianti didelį būrį tėvų, vaikų ir senelių. Gerai, kad sendraugiai nerieškia senus amžiumi, bet senus draugus, nes, tikrai, daugiau mažųjų „sendraugių“ negu vyresnių suvažiuo! Jauniausia — 5 mėnesių besišypsanti mėlynakė Virgilija ir gretimų durų kaimynas švesiaplaukis Kovas, tik mėnesiu ją pralenkęs, „vadovavo“ visokio amžiaus „sendraugiukų“ ir vežimukų karavanui... Jiedu dar tik aktyvūs visus sekė, bet ateinančiais metais jau galės abu kartu į pakalnę ridintis... O vyriausias? — Buvo žilagalvių senelių, bet amžius šioj stovykloj nesvarbu: visi atjaunėję, gūvūs ir judrūs, paskui anūkelius skubėdami, pasirošę padėti, pagloboti, tėvelius į paskaita, dainavimo repeticiją ar pašnekesį su draugais išleisti. Ir uoliai savo pareigas seneliai ėjo vežimėli stumdami, už rankytės vesdami, dainelę padainuodami, ant kelių pasūpuodami, nupuolusį pakeldami, nosytę nuvalydami... Ak, tokia jau senelių laimė — džiaugtis vaikų vaikais gražiosios Dainavos laukuose ir kalneliuose.

Ir susidūmojo Virgilijos seneliai: gal prieš 20-25 metus paskutinį kartą tokioj sendraugių stovykloj stovyklauta ir savo mažus vaikus vežimėlius vežiota... Pasikeitė laikai, vaikai užaugo, bet Dainava ta pati: brangi, graži, lietuviška, visokio amžiaus draugų būrį sutraukianti. Ne kurortas, ne pajūrio vilos, bet koks mielas ir priprastas Damašio namas, komendantų dūda į valgyklą šaukianti, ir Spyglio ežerėlis, kuriame ir maudosi, ir laiveliu paplaukioja, ir žuvį dideliu vaiko (ir kartais suaugusio) džiaugsmui pagauja! O kur dar visas dvasinis penas — kasdieninės šv. Mišios, rožinio maldos po ažuolu, paskaitos ir diskusijos; o kur dar vakarinės programos, vaikų užsiėmimai, sportas, dainos, skaudūs šoliūnienės maistas, saldūs ledai krautuvėlėje anoj ežero pusėje, riebus naktipiečių pienas...

Stovyklinė savaitė buvo turtinga idiomomis ir įvairių temų

paskaitomis ir pašnekesiais. Stovyklos kapelionas kun. Julius Sasnauskas, šiais metais Kanadoj vysk. Baltakio išventintas kunigu, ne tik kasdien Mišių pamokslė pažėrė eilę gražių minčių, bet skaitė ir turiningą paskaitą apie gyvą tikėjimą. Šiuo metu Toronte besidarbuojantis jaunas kunigas tikrai praturtino stovyklinį gyvenimą.

Idomiausiai apie tautinius drabužius kalbėjo Rūta Saliklienė. Danutė Sirgėdienė rodė vaizdą besidarbuojantis jaunas kunigas tikrai praturtino stovyklinį gyvenimą. Idomiausiai apie tautinius drabužius kalbėjo Rūta Saliklienė. Danutė Sirgėdienė rodė vaizdą besidarbuojantis jaunas kunigas tikrai praturtino stovyklinį gyvenimą.

Patirtais išpūdziais Amerikoj dalinosi neseniai atvykę iš Lietuvos Rimas Čiurlionis, Rūta Ostrauskaitė, Audrius Mockus, Dalia Mockienė ir kun. Julius Sasnauskas. Tai buvo labai naudingas minčių pasidalinimas visiems apvaliam rate sėdint. Tokios diskusijos padeda vieniems kitus geriau pažinti, suprasti ir suartėti.

Sendraugių ateitininkų sąjungos reikalus ir ateitininkijos šių dienų rūpesčius aptarė Sendraugių C.V. pirm. N. Balčiūnienė ir Ateitininkų federacijos vadas J. Polikaitis. N. Balčiūnienė skatino veiklos pagyvinti vietovėse. Pagrindinis sendraugių tikslas — rūpintis ir padėti jaunimui jų veikloje. J. Polikaitis kėlė mintį, kad esminė, sąjudinė ateitininkų veikla yra kiekvieno individualaus asmens atsakomybė. Iki šiol visas mūsų dėmesys buvo kreipiamas į Lietuvą; dabar turime daugiau krypti dėmesio ir į save, į išėvijus ateitininkus.

Didelė pagarba jaunoms šeimoms, kurios šioje stovyklinėje savaitėje nuostabiai gražiai ir kūrybingai užėmė vaikus, talkinant jaunoms padėjėjoms (Rima Ješmantaitė, Amanda Ragauskaitė, Rima ir Vida Žiedonytės). Kiekvieną dieną buvo jiems įvairūs rytiniai užsiėmimai, dainavimas, Rasos akordeonui palydint, pasirošimas lauzui (o jis

Smagu buvo šių metų sendraugių stovykloje, Dainavoje. Iš k. Laura Sirgėdaitė, Vaiva Laniauskaitė, Lidija Polikaitienė su Kova, Rūta Gaskienė laiko Virgilija, Svaja Mikulionytė laiko Dovą Lietuvninką ir Dalia Lietuvninkienė laiko Viją.

buvo tikrai nuotaikingas!) ar spektakliu vakarais nenuobodžiavo nei maži, nei dideli... * * *

Seniai, labai seniai... Ankstyvas sekmadienio rytas Kryžių kalnelyje. Pakalnėje miglose paskendus Dainava. Žmonės dar tebe miega, tik valgykloje girdėti statomų kėdžių tauškėjimas. Miglose paskendę krūmai, Rambyno kalnas, Spyglio ežerėlis... Miglose ir rytdiena — ką ji atneš? Nustryksi į krūmus zuikelis. Rytuose švesėja. Miglos sklaidosi, bus graži nauja diena. Ramybė viešpatauja Kryžių kalnelyje ir širdyje... Močiutės pasaka baigta. Jei kada nors

Dainavoje vykusioje ateitininkų sendraugių stovykloje kalba Sendraugių CV pirm. Nijolė Balčiūnienė ir Ateitininkų federacijos vadas Juozas Polikaitis. Nuotr. D. Staniškio

je! Susikaupimo vakaro paežerės ir Kryžių kalnelio stočių išvaizdos maldos pakėlė dvasią į Tą, Kuris čia visus suvedė ir per savaitę globojo... Gi šeštadienio pavakario Mišios po ažuolu suteikė progą dėkoti už viską šios nuostabios gamtos Kūrėjui...

Šeštadienio vakaro spektaklyje vaikus pralinksmino tėvai nuotaikingai suvaidinę Birutės Pūkelevičiūtės „Peliukus ir plauštakės...“ O vaikai juokėsi ir džiaugėsi... Šio vaidinimo režisierė ir visų vakarinių programų vadovė Rūta Mikulionienė — neišsemiamos energijos ir didelio talento asmuo. Pradedant susipažinimo vakaru, tęsiant jos kūrybingai pravestą išvaizdintų dainų vakarų ir baigiant šiuo

spektakliu vakarais nenuobodžiavo nei maži, nei dideli...

Seniai, labai seniai... Ankstyvas sekmadienio rytas Kryžių kalnelyje. Pakalnėje miglose paskendus Dainava. Žmonės dar tebe miega, tik valgykloje girdėti statomų kėdžių tauškėjimas. Miglose paskendę krūmai, Rambyno kalnas, Spyglio ežerėlis... Miglose ir rytdiena — ką ji atneš? Nustryksi į krūmus zuikelis. Rytuose švesėja. Miglos sklaidosi, bus graži nauja diena. Ramybė viešpatauja Kryžių kalnelyje ir širdyje... Močiutės pasaka baigta. Jei kada nors

Dainavoje vykusioje ateitininkų sendraugių stovykloje kalba Sendraugių CV pirm. Nijolė Balčiūnienė ir Ateitininkų federacijos vadas Juozas Polikaitis. Nuotr. D. Staniškio

je! Susikaupimo vakaro paežerės ir Kryžių kalnelio stočių išvaizdos maldos pakėlė dvasią į Tą, Kuris čia visus suvedė ir per savaitę globojo... Gi šeštadienio pavakario Mišios po ažuolu suteikė progą dėkoti už viską šios nuostabios gamtos Kūrėjui...

Šeštadienio vakaro spektaklyje vaikus pralinksmino tėvai nuotaikingai suvaidinę Birutės Pūkelevičiūtės „Peliukus ir plauštakės...“ O vaikai juokėsi ir džiaugėsi... Šio vaidinimo režisierė ir visų vakarinių programų vadovė Rūta Mikulionienė — neišsemiamos energijos ir didelio talento asmuo. Pradedant susipažinimo vakaru, tęsiant jos kūrybingai pravestą išvaizdintų dainų vakarų ir baigiant šiuo

Nuotr. Gintauto Gaškos

vo į sapnų karalystę... „Dievas mane myli... Dievas mane myli... Laimina Jis mus...“ P.S. Mėgstantiems statistiką: Stovyklav: 80 suaugusių ir arti 90 vaikų.

Stovyklos kapelionas — kun. Julius Sasnauskas Komendantas ir stovyklos organizatorius — Vytautas Šoliūnas

Šeiminkės — Aldona Šoliūnienė, Nijolė Motiejūnienė ir Vanda Mockienė Ūkvedė — Elvyra Idzelienė Vaikų darželio vadovė — Rasa Poskočiniė Vakarinių programų vadovė — Rūta Mikulionienė Chorelio vadovė — Dalia Mockienė

Padėjėjos su vaikų programa — Rima Ješmantaitė, Amanda Ragauskaitė, Rima ir Vida Žiedonytės

ACIŪ jiems, visiems — paskaitininkams ir Sendraugių centro valdybai už puikią stovyklą!

Dalia Staniškienė

SUNG L. CHOU, M.D.

Vidaus ligos, akupunktūra
HOLY CROSS
PROFESSIONAL PAVILION
3 fl. South, East Suites
Lithuanian Plaza Ct.
at California Ave.
Chicago, IL 60629
(312)-471-8142
Kalbame lietuviškai

HOLY CROSS FAMILY
MEDICAL CENTER
749 W. 31st St.
Chicago, IL 60616,
(312)-225-0695

EVERGREEN PARK X-RAY
DR. E. RINGUS RADIOLOGAS
9760 S. Kedzie
Tel. 708-636-6500
Val. 9-5 kasdien

DR. DANA M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Oftalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6822
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

DR. KENNETH J. YERKES
DR. BOB DOKHANCHI
Dantų Gydytojai
Pensininkams nuolaida
4007 W. 59 St., Chicago, IL
Tel. 312-735-5556
4707 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. 708-352-4487

Kab. tel. 312-586-3166
Namų 708-381-3772
DR. PETRAS ŽILIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirmadienį ir ketvirt. 3 v. p.p. — 6 v. p.p.
Kitomis dienomis — susitarus

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuuntiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, pažymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.000	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktorė Danutė Bindokienė

Administratorių Jūzė Stončiū

Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priimančios, gavus prašymą ka nors skelbti.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

DALIA E. CEPELE, D.D.S.

DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ

DANTŲ GYDYTOJAS
21470 S. Main St.
Matteson, IL 60443
Tel. 708-748-0033
Valandos pagal susitarimą

Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujų ligos
5540 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-585-2802
Pirmd. 9 v.r. - 7 v.v., antrd., trečd. ir penkd. 9 v.r. - 3 v. p.p., ketvd. 10 v.r. - 7 v.v. Seštd. ir kt. dienomis reikalingas susitarimas. Priima „Medicare Assignment“. Sumokama po vizito.

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS JOKŠA

VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. 708-422-7807
Kab. (1-312) 582-0221
Valandos susitarus

Dr. DALIA JODWALIS

DANTŲ GYDYTOJA
3800 Highland Ave., Ste. 201
(skersai gatvės nuo Good Samaritan ligoninės)
Downers Grove, IL 60515
Tel. 708-960-3113
Valandos susitarus

DR. VILIJA KERELYTĖ

Chiropraktinis gydymas, sveikos mitybos pritaikymas ir akupunktūra
7271 S. Harlem, tel. 708-594-0400
Bridgeview, IL 60455
Valandos pagal susitarimą

Dr. V. J. VASAITIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 83 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos susitarus

Cardiac Diagnosis, Ltd.

6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Seštd. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priima „Holy Cross“ ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽILIOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Ateitininkų sendraugių stovyklos Dainavoje dalyviai dieną pradeda dalyvavimu kun. J. Sasnausko aukojamose šv. Mišiose.

Nuotr. V. Pliodžinsko

TEISŪJĮ DIEVAS IŠGELBSTI

Taika bet kuria kaina niekuomet negali būti krikščionio pasirinkimas. Krikščioniu aukščiausioji vertybė nėra taika, o meilė. Meilė tegali būti, kai santykiai su žmonėmis yra pagal Dievo valią, jo teisingumą. Būtent, šis uždavinys Jeremijui ne kartą beveik kainavo gyvybę, už jį Kristus atidavė savo gyvybę, už jį buvo ir tebėra persekiojami Kristaus sekėjai ir net mums kartais gali tekti kentėti nuo savo šeimos narių.

Pirmame skaitinyje (Jeremijo 38:4-6, 8-10) girdime, kaip Jeremijas savo tautiečių buvo įmestas į išsekusį šulinį, kad ten mirtų badu dėl to, kad karaliui rekomendavo priešingą sprendimą nuo to, kurio norėjo jo didikai. Karalius, kadangi buvo nepricingas, nepajėgė jiems priešintis ir leido įmesti Jeremiją į šulinį. Jie skundėsi, kad Jeremijas „smukdo... karių narsumą ir numuša nuotaiką visai tautai“.

Neretai žvelgimas tiesai į akis „smukdo mūsų narsumą ir numuša nuotaiką“ — ar tai būtų, kai patys atsiduriame akistatoje su savo padaryta kitam žmogui žala, ar kai pamatome kokios nors savo ydos pasekmes, ar kai pamatome, kad iš meilės šeimos nariui turime įtikinti ieškoti pagalbos nuo alkoholizmo, narkotikų įpročio ir kokios kitos sunkios problemos. Tokiu atveju tiesa, kad bloga žinia gadina nuotaiką. Bet bandymas dirbtinai pakelti nuotaiką, nuo blogos žinios pabėgimą pasigėrimu, pramogų ieškojimu ar persidirbimu, tik leidžia problemai augti. Anksčiau ar vėliau, kai ji užgaus pakankamai didele, ji mus praris.

Kai Jeremijas karaliui ir jo didikams atvirai išsakė abiejų blogų karo pasirinkimų grėsmes ir karalius leido už tai jį badu marinti, Dievas Jeremijo pagalbos šauksmą išgirdo. Kai nebeliko tautiečių, kurie jį išgelbėtų, Dievas siuntė pro šulinį svetimtautį — kušitą (hebraiškai Etiopijos gyventojų pavadinimas) jį išgelbėti.

Tiems, kurie, siekdami Dievo teisingumo ir tiesos, šaukiasi jo pagalbos, Dievas visuomet padeda. Todėl ir Senojo Testamento psalmistas gieda: „Viešpaties aš laukė laukiau, ir jis prie manęs pasilenkė meiliai... mane iš vargo duobės jis ištraukė... į mano lūpas naują giesmę įdėjo“ (Ps 39).

Krikščionims, kurie, Krikštu įjungti į Kristų, yra Senojo Testamento pažadų paveldėtojai ir per Kristų tęsėjai, nebereikia bi-

joti jokių „blogų žinių“. Visuomet būsime išgelbėti, jei tik nuoširdžiai Viešpaties šauksimės. Ir tai — ne tušti pažadai. Per tūkstančius metų turime daugybės šventųjų gyvųjų liudijimą, kaip Dievas juos nuo visų savo ydų išgelbėjo, daugeliui padėdamas likti ištikimais Dievui net ir per kankinio mirtį.

Todėl laiške Žydams (Žyd 12:1-4) krikščionys yra skatinami nepasiduoti lengvosios, bet neteisingosios, išieties pagundai: „Mes, tokios gausybės liudytojų apsupti, nusimeskime... nuodėmės pinkles... žiūrėdami į savo tikėjimo vadovą ir atbaigėją Jėzų. Jis, vietoj sau priderančių džiaugsmų, nepaisydamas gėdos, iškentėjo kryžių ir atsisėdo Dievo sosto dešinėje. Apsvarstykite, kaip jis iškentėjo nuo nusidėjėlių tokį priešginiavimą, kad nepalstumėte ir nesuglebtumėte dvasiai!“

Jėzus šio sekmadienio Evangelijoje (Luko 12:49-53) kaip tik iškelia tai, kad jis neatneša lengvojo, bet neteisingo, atsakymo. Kalbėdamas, kad atėjo „žemėje įžiebtis ugnies“, jis užmena pranašo Malachijo minimą Dievo prieš pasaulio pabaigą siunčiamą pasiuntinį, kalbantį apie skaidrinančią, švarinančią ugnį (Mal 3:2). Jėzus kalba ne apie žmonijos sunaikinimą, bet apie jos nuskaidrinimą, kad, išlaisvinta nuo nuodėmės pinklių, ji degtų meile Dievui.

Ir, matydamas žmonijos padėties realybę — kad jo troškimas žmoniją sutaikyti su jos Kūrėju negalės išsipildyti be jo mirties — Jėzus nuo šios tiesos nebėga: „Aš turiu būti pakrikštytas krikštu ir taip nerimtu, kol tai išsipildys“. Krikščioniškoje tradicijoje Krikštas simbolizuoja perėjimą iš vienos gyvenimo formos į kitą: iš gyvenimo mirties ir nuodėmės galioje į gyvenimą Dievo malonėje ir laisvėje. Jėzus, kaip šio gyvenimo žmonėms „pirmgimis iš daugelio“, savo mirtimi mums atveria kelią į tą naująjį gyvenimą, į kurį mes įeiname per Krikštą.

Gyvenimas Dievo tiesoje duoda tikrą laisvę, laiduoja gilią, ištikimos meilės ryšius, bet, anot Jėzaus, jis gali mus vesti net ir į nesantaiką šeimoje, jei šeimos nariai nori nutykti kokią rimtą šeimos problemą. Jis gali mus padaryti „rakštimis“ ir darbovietėje bei kaimynystėje, kai nerimstame dėl daromos neteisybės. Bet tuomet galime nesibijoti, nes Dievas mus išgelbės.

Aldona Zailskaitė

TRYS SAVAITĖS LIETUVOJE

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

Sentimentalios kelionės dienoraštis

12

Kariai nudžiugo, kad jų bibliotekai padovanotų savo knygas, ir tuoj man įteikė formalų padėkos raštą su štabo viršininko parašu ir oficialiu antspaudu. Jau visai aišku, kad mano atvykimas buvo iš anksto suplanuotas, nes raštą pasirašiusio kariškio bazėje nebuvo.

Pasivažišus apžiūrėjome šalutinėje patalpoje kuklią, bet kruopščiai sutvarkytą, Lietuvos kariuomenės istorijos parodėlę ir buvome nuvesti į netoliese esančias kareivines. Tai erdvus pastatas su plačiu koridoriumi, kurio viename gale yra karių miegamoji patalpa, o šonuose užrakinti sandėliai. Lt. Ulčinai mane paklausė, ar būčiau suinteresuota susipažinti su sovietiškais ginklais. Mano įgimtas

smalsumas neleido neigiamai atsakyti. Vos linktelėjus galva, jis ištraukė raktą ir atrakino vienas šonines duris, kurias saugojo šalmuotas sargybinis, mus garsiai pasveikinęs su pagarbos komanda. Įėjus į patalpą, pamačiau iki pat lubų sustatytas ir spynomis užrakintas spintas, o tarpe jų ilgą stalą. Ir vėl buvau paklausta, ar norėčiau susipažinti su sovietišku „kalašnikovu“. Negi atsiskysiu... Atrakines vienos spintų duris, leitenantas man ir rankas įspaudė kažką panašaus į šautuvą, bet jis buvo toks sunkus, kad net palinkau, besistengdama nulaikyti. Pagaliau atsitiesiau ir bandžiau prie tuos pridėti šautuvą, bet tuo momentu man kažkas ant gal-

vos negailestingai užmovė sovietiška, nepaprastai sunkų šalmą... Nors atrodė, kad griūva lubos, bet nepasidaviau, kol malonūs leitenantas manęs pasigailėjo ir „nuginklavo“. Jis dar nutarė parodyti ir sovietišką kulkosvaidį, jį pastatęs stalo vidury. Man pasiūlė jį pakiloti. Kulkosvaidis pasirodė beveik lengvesnis už „kalašnikovą“, o jo amunicijos diržas talpina beuždarytus 40 šovinių. Buvo keistas ir neįprastas jausmas liesti ir kiloti tuos smurtą ir mirtį nesėdintis ginklus.

Apžiūrėjus kareivines, buvome pakviesti papietauti karių valgykloje. Gerėjoms valgyklos švara, gražiai padengtais stalais su gėlių puokštelėmis, staltiesėmis, o už aukšto bufeto stovėjo baltomis uniformomis apsirūdžiusios moterys. Susėdus aplink stalą, mus tuoj aptarnavo padavėjos ir pabrėžė, kad tai normalus karių davynis. Užkandai buvo gražiai dekoruoti lėkštelė su marinuotais burokėliais ir salotų lapeliais, po to buvo karšta, tiršta, skani darž-

Pirmoji ALRK Moterų sąjungos centro valdyba. Iš dešinės sėdi: F. Maciauskaitė-Satienė, U. T. Jokubauskaitė — pirmininkė, M. L. Gurinskaitė; stovi: S. A. Šlakienė, A. Nausėdienė, K. Varanavičienė ir F. Nutautaitė-Aleksienė.

KARALIAUČIAUS SRITIS TURI PRIKLAUSYTI LIETUVAI

JONAS DAINAUSKAS

Komunistinės Rusijos ir nacitinės Vokietijos karo metu sovietų kariuomenė 1945 m. užėmė Rytprūsius. Stalinas pietinę Rytprūsijų dalį atidavė Lenkijos Liaudies Respublikai, o šiaurinę dalį prijungė prie RSFSR, pavadindamas ją Kaliningrado sritimi. Sąjungininkų Kontrolės taryba po Vokietijos kapituliacijos 46-ju įstatymu likvidavo Prūsijos valstybę, kurios dalį sudarė Rytprūsiai.

1944 m. spalio mėn. įsiveržusi į Rytprūsius sovietų kariuomenė pradėjo to krašto gyventojų genocidą, kurį tęsė, 1945 m. sausio mėn. užimdama visus Rytprūsius. Išduyti buvo to krašto autochtonai — lietuviai, lietuvių kilmės žmonės, kurie, nors ir baisios karo audros grasinami, nebuvo panorėję trauktis iš savo, nuo amžių lietuvių gyventos, tėvų žemės. Išdužius, ištrėmus, badu išmarinutus to krašto išlikusius autochtonus, jų vieton, Stalino įsakymu, buvo atgabenti kolonistai iš Rusijos gilumos, o visi to krašto vietovardžiai surusinti.

Stalinus tą sritį užvaldė vien karine jėga. Iki šiol nėra jokio tarptautinio susitarimo, kuris galėtų įteisinti tos srities rusišką valdžią. Stalinas toje srityje įrėngė bazę, iš kurios sovietai ilgainiui galėtų pulkti Vakarų Europą. Iki šiol ten sutelkta daug rusų kariuomenės ir milžiniški kiekiai ginklų bei karo reikmenų atsargų, tuo sudarant neabejotiną ginklo grėsmę visos Vakarų Europos saugumui. Rusijos Federacijos valdžios atstovai dabar teigia,

kad Karaliaučiaus sritis esanti neatskiriama Rusijos valstybės dalis ir to „arsenalą“ klausimas esąs vien Rusijos valstybės vidaus reikalas.

Karaliaučiaus sritis yra dalis Mažosios Lietuvos žemių, kuriose tūkstančius metų lietuvių gyventa, prieš 700 metų vokiečių užkariauta. 1918 metais, Lietuvos Respublikai atgaunant nepriklausomybę, Mažosios Lietuvos Lietuvių taryba 1918.XI.30 d. pareikalavo Mažąją Lietuvą sujungti su Lietuvos Respublika. Deja, Versalio sutartis, nenorėdama tada per daug „nuskriausti“ Vokietijos, Lietuvai priskyre tik Klaipėdos kraštą, kairiosios pusės Nemuno upės žemės paliekant Vokietijai. Nei Fridrichas, nei Bismarkas, nei Hitleris nepajėgė to lietuviško krašto suvokietinti, nes ten ir 1944 m. lietuvių kalba buvo gyva.

1956 m. pradžioje (Vakarų Vokietijos) „Ostpreussische Landesmannschaft“ atsiumė į JAV savo „atstovą“ dr. Sallet, kurio pastangomis Kongreso narys Reece (republikonas iš Tenn.) 1956.II.8 d. Kongrese pasakė kalbą ir perskaitė dr. Sallet parengtą memorandumą, kuriame buvo pabrėžta, kad, esą, „Rytprūsiai nuo amžių priklausė Vokietijai. O Jaltos bei Potsdamo nutarimai yra neteisėti. Prašė, kad Rytprūsiai, JAV padedant, būtų gražinti Vokietijai“. Toji kalba ir memorandumas buvo įrašytas į „Congressional Record“. (B. Carrol Reece „East Prussia and the Yalta and Potsdam Agree-

ments“, Cong. Rec. February 8, 1956)

1956.IV.30 d. atstovas Machrowicz JAV Kongresui pateikė lenkų pažiūrą į Rytprūsius, pabrėždamas, kad „dabartinės Lenkijos vakarų siena yra pastovi pasekmė karo, kurį išprovokavo Vokietija. Būsimoji taikos konferencija galėsianti vien patvirtinti esančių sienų padėtį“. (Thaddeus M. Machrowicz „The German-Polish Boundaries“, Cong. Rec. April 30, 1956. A-3468).

„Mažosios Lietuvos Rezistencijos sąjūdžio“ atstovas prof. M. Brakas parengė memorandumą apie ietuvų pažiūrą į Rytprūsius. Amerikos Lietuvių Tarybų padedant, Kongreso atstovas Sheehan iš Illinois, 1956.VI.13 tą memorandumą paskelbė Kongrese. Jame buvo pabrėžtas „TSRS neteisėtumas, įjungiant dalį Rytprūsijų, kurie niekad nepriklausė Rusijai ir kur gyventojai daugiausia buvo lietuvių kilmės, nuo amžių tose žemėse gyvenusieji. JAV buvo prašoma paremti lietuvių interesus ir įtraukti lietuvių atstovus į pasitarimus, kai ateityje bus svarstomas Rytprūsijų klausimas“. (Timothy P. Sheehan „The Problem of East Prussia“ Cong. Rec., June 13, 1956. A-4723.)

Dabar, po 50 metų, tos srities „veteranai“ rusai vis dar teigia, kad tai esanti neatskiriama Rusijos dalis, tačiau jų jauniems, rinkos ekonomikos bei dolerio perauklėtas, yra linkęs „dirbti su bet kuo, tik ne su Sovietų Sąjunga (ar jos „ipėdine“ Rusija).

Demilitarizavus, ginklų ir karo reikmenų atsargas išgabenus, gražius kolonistus atgal į Rusiją, atstacius tos srities senus vietovardžius ir tas žemes pagaliau perdavus Lietuvai, Karaliaučiaus sritis nustos būti grėsmė Europos taikai.

Danutė Bindokienė

ALRK moterų sąjungos seimo proga

Nuolat girdime, kad ši ar kita lietuvių organizacija, veikianti užsienyje, švenčia ilgaamžės veiklos sukaktį ir ruošia ta proga šventę. Tuomet nuaidi sveikinimai, linkėjimai, kol viskas ilgainiui grįžta kasdienybė ir organizacijos gyvenimu lieka domėtis tik jos nariai.

Gaila, ne apie visas lietuviškas organizacijas pakankamai dažnai girdime. Kartais žmonės net nustemba, kai spaudos puslapiuose pasirodo senokai regėtas vardas: ar dar jie tebeveikia? Žinant mūsų tarpe korespondentų stoką, nenuostabu, kad apie kai kuriuos visuomeninės veiklos reikšinius nedaug žinome. O žinoti būtų naudinga. Antra vertus, pačios organizacijos turėtų dėti daugiau pastangų ir susirasti, kas aprašo jų gyvenimo svarbesnius įvykius, renginius, valdybų pasikeitimus ir apskritai istoriją. Jeigu jau yra išleistas leidinys kuria sukaktuvine proga, turėtų juo pasidalinti su laikraščių redakcijomis. Puiku, kad tokie leidiniai saugomi archyvuose, bet juk į archyvus labiau tinka „mirusių“ organizacijų pėdsakai, o tebegyvaujanti reikia turėti po ranka, kad galėtume pasinaudoti, pasitikrinti faktus, kai tenka rašyti apie organizaciją, sambūrį, klubą...

Šį savaitgalį viena garbinga, sena, lietuviška organizacija vėl susiburia i, kas dveji metai vykstanti, narių suvažiavimą-seimą. Iš kelių skelbiamųjų mūsų dienraščių puslapiuose ar kitoje spaudoje sunku spręsti, kad tai ilgiausiai veikianti Jungtinėse Amerikos Valstijose lietuvių moterų organizacija, įkurta 1914 m. gruodžio 13 d. Čikagoje vykusiame bendraminčių suvažiavime.

Ši organizacija vadinas Amerikos Lietuvių Romos Katalikų moterų sąjunga, tebeveikianti ir po 81 metų, nors galbūt ne taip stipriai, kaip pradžioje, kai galėjo apjungti daugumą JAV lietuvių katalikų moterų. Tuo metu vyrai jau buvo susibūrę į Lietuvių Romos Katalikų atrodė vienijimą, tad moterims atrodė prasminga ir savo veiklą apjūsti organizacine juosta. ALRK moterų sąjunga gimė trijų veiklių moterų iniciatyva: A. Jakutytes, U. Jokubauskaitės-Daukantiens ir A. Sutkai-

vičiūtės. Pagrindiniai tikslai: lietuviškumo išsaugojimas, labdaros darbai, švietimas, katalikų pasauliečių akcija, parama savoms parapijoms, pagalba tolimajai tėvynei Lietuvai.

Jau Pirmojo pasaulinio karo metu sąjungietės uoliai jungėsi i Raudonojo Kryžiaus veiklą padėti ne tik nukentėjusiems nuo karo ir pabėgėliams, bet ir kariams fronte. Jos kūrė pagalbos ratelius ir šelpė reikalinguosius. Daug darbo ir lėšų skyrė Lietuvos laisvinimo ir pašalpos reikalams, o vėliau, kartu su lietuvišiais visame pasaulyje, džiaugėsi tėvynės nepriklausomybe, nušvitusia 1918 m. vasario 16 d. Nors darbai neužsibaigė su pirmaisiais nepriklausomybės metais, bet sąjungietės atrado laiko ir savi-veiklai — organizavo chorus, tautinių šokių grupeles, vaidintojų būrelius, rūpinosi lietuvišku-katalikišku švietimu, prisidėjo prie lietuviškųjų parapijų veiklos.

Svarbi ALRK moterų sąjungos kultūrinė apraška buvo oficialus sąjungiečių organas „Moterų dirva“, pradėtas leisti nuo 1916 m. spalio mėnesio. Pirmoji redaktorė buvo U. Jokubauskaitė-Daukantiens. Nors gerokai pasikeitusia forma ir kitu vardu „Moterų dirva“ tebeleidžiama. Švenčiant sąjungos 25 metų sukaktį 1939 m. išleistas leidinys „ALRK moterų sąjungos 25 m. sukaktis veikimo šviesoj“, redaguotas Sofijos Sakaliens. Dar po 25 metų, jau auksiniam jubilėjui, išleistas ir kitas — „Dievui ir Tėvynei“. ALRK moterų sąjunga, 1914-1964“. Šį redagavo Dona Žilis. Abu leidiniai lietuvių kalba.

ALRK moterų sąjunga kas dveji metai ruošia suvažiavimus. Paskutinis buvo 1993 m. Nekalto Marijos Prasidėjimo seserų vienuolynė, Putnam, CT, o šiemet jau atidarytas 46-tasis sąjungos seimas Čikagos Marquette Parko Švč. M. Marijos Gimimo lietuvių parapijoje. Tiesa, suvažiavimas jau ne toks gausus narių skaičiumi ir ne visur aidi sklaidi lietuvių kalba, bet seniausia lietuvių moterų organizacija šiame krašte tebėra gyva, jos idealai ir siekiai nepasikeitė. Teliaka palinkėti sąjungietėms Dievo palaimos ir tolimesnės sėkmės.

• 1963 m. birželio 10 d. priimtas įstatymas — „Equal Pay Act“, pagal kurį moterys privalo gauti tą patį atlyginimą kaip ir vyrai.

• Amerikietė lakūnė Jacqueline Cochran 1953 m. gegužės 18 d. buvo pirmoji moteris, skridusi sparusminiu lėktuvu greičiau už garšą.

kiai lijo, bet Vilnių pasiekė apie 10 valandą.

Šeštadienį, birželio 10 dienos rytu Paulauskus aplankė Montreale žurnalistas ir radijo vedėjas Liudas Stankevičius, su kuriuo turėjau proga prieš daugelį metų susipažinti Clevelande. Apsikeitėme Kanados ir Amerikos lietuvių gyvenimo nuotakomis, pasidalinome nuomonėmis ir išpūdziais. Vakarą praleidau pas savo giminačius, Kristiną ir Alfredą Vaitkevičius.

Sekmadienį, birželio 11. 10 val. ryte su Edita ir Henriku Paulauskais išvykome į Nemenčinę, apie 28 km į šiaurę nuo Vilniaus, prie Neries upės kranto, kur Nemenčė iteka į Nerį. Man buvo labai įdomūs tokie istoriniai faktai, kad, anot lenkų istoriko Dluogošo, pirmoji Nemenčinės bažnyčia buvusi Jogailos pastatyta 1387 metais, tačiau XVI-XVII aktuose tvirtinama, kad ji pastatyta Vytauto, ne Jogailos. Toji medinė bažnyčia išsilaikiusi iki 1680 metų; antrąją, pastatytą 1842

metais, sudėgė, o 1848 metais pastatyta mūrinė Šv. Mykolo bažnyčia gerai išsilaikė iki šios dienos. Pastebėjau, kad jos fasado viršuje iškalta graikiškos raidės — alfa ir omega. Pastatę automobilį erdvoje aikštėje, pamatėme didelę maldininkų minią ir sužinojome, kad tą sekmadienį bus švenčiama kunigo Jono Matusėvičiaus primicija, o po jos bus lenkų vaikų pirmoji Komunija. Tai labai mailyta parapija, kurios parapijiečiai be lietuvių sudaro lenkai ir baltgudžiai. Dabartinis parapijos klebonas, lietuvis patriotas kun. Ričardas Jakutis, patyrė daug nemalonumų, kai jo neapkenčiantis parapijiečiai melagingai skundė, šmeižė, grasino ir net apkaltino vogto automobilio pardavimu. Atrodė, kad viskas laimingai baigėsi, bet prie įėjimo į kleboniją sėdi policijos pareigūnas, kuris stebi kiekvieną praeinantį asmenį.

(Bus daugiau)

KETURIASDEŠIMT METŲ NUO DAINAVOS ATRADIMO

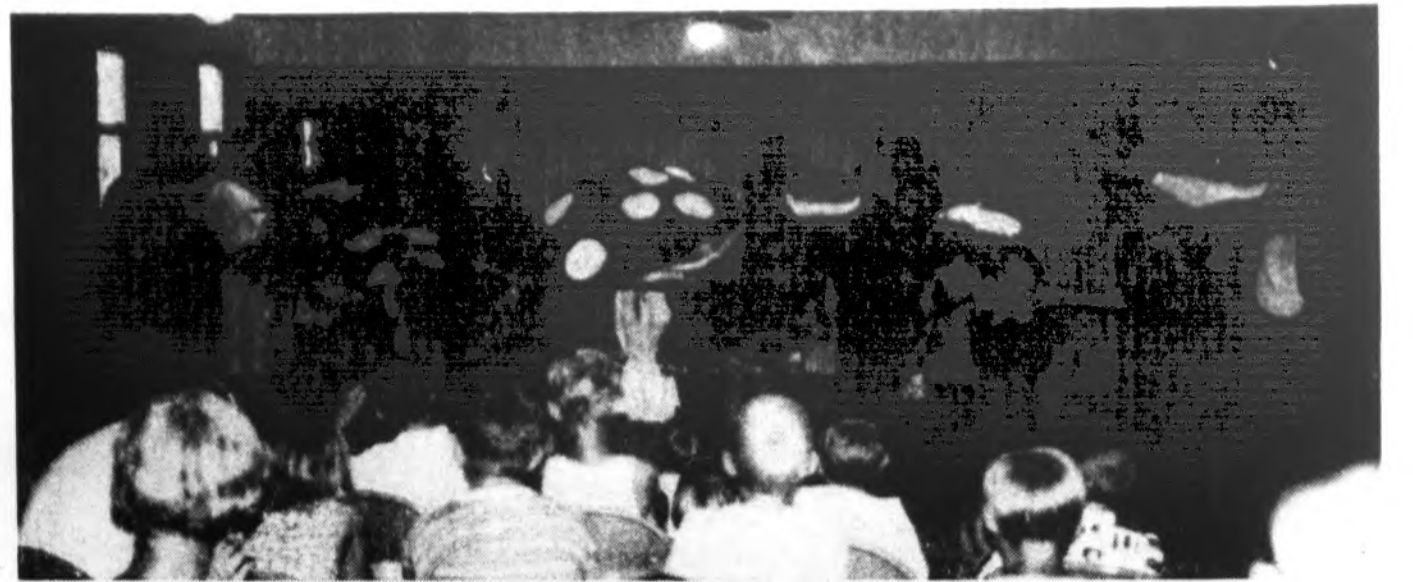
ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

Liepos 23 d. įvykusiame Dainavos jaunimo stovyklos rėmėjų metiniame suvažiavime buvo trumpai prisiminti pirmieji žingsniai stovyklos žemėje. Rėmėjams išsiųstame bendra-laiškyje Bronius Polikaitis priminė, kad šį metų rudenį bus lygiai keturiasdešimt metų, kai Jaunimo stovyklos organizatoriai pirmą kartą savo kojomis palietė šios stovyklos žemę. „Nors tuo metu ten buvo tik ganyklos ir žolėmis užaugęs ežerėlis, tačiau jie savo vizijoje matė ten tėvynės Lietuvos mažą kampelį, kuriame stovyklauja, dainuoja, šoka ir auklėjasi lietuviškas jaunimas. Neilgai trukus, ši vizija tapo realybe, o tai padarėte Jūs, mieli rėmėjai, savo nuoširdžia parama ir auka. Jūsų investavimas nebuvo surištas nei su palaimingu apskaičiavimu, nei su materialiniu uždarbiu, tačiau sunku būtų įkainuoti dvasinę to turto vertę, kuris per tuos keturius dešimtmečius susikrovė ir tebekraunamas lietuviško jaunimo širdyse“.

Suvažiavimo metu gauta knyga „Šv. Antano parapija, 1920-1995“, redaguota Stasio Garliausko, kaip tik pamini tuos pirmūnus, stačiusius stovyklą. Knygos skyrelyje – „Detroito ateitininkai sendraugiai“ – pažymėta, kad

sendraugių skyrius įsisteigė 1949 spalio 1 d. Jam vadovavo Jurgis Mikaila. Skyriaus veikėjai padėjo labai daug energijos ir darbo, kurdami Dainavos jaunimo stovyklą. „Kun. Bronius Dagilis daug pasirūpino, kad stovyklai rastas ūkis būtų užpirtas. Bronius Polikaitis organizavo ir pravedė pinigų rinkimą. Inž. Jurgis Mikaila, dr. L. Bajorūnas, Jonas Valukonis, talkininkaujant inž. Jonui Dunčai, pastatė pagrindinius pastatus. Su Prano Baltakio Spyglio ežerėlio vandens išpompavimo darbu sutvarkė ežerą ir paplūdimį“. Minėtame leidinyje taip pat rašoma, kad ALRK federacijos 4-tas skyrius, kurio veikla nutrūko po Vatikano II-jo suvažiavimo, paskutinį didelį pasitarimą atliko Dainavai, įregistravęs jaunimo stovyklą Lansing, MI, kaip atskirą Federacijos šaką.

Suvažiavimo metu, kuriam pirmininkavo direktorių tarybos pirmininkas Vytautas Petrušis, svarstyta, ar reiktų leisti naują leidinį apie stovyklą. Tokie leidiniai leidžiami maždaug kas penkeri metai. Nors buvo baiminimosi dėl leidinio kainos, tačiau daugumas kalbėjusių leidinio mintį parėmė. Leidiniai, nors Dainavos izdo nepraturtina, praturtina Dainavos istorinius šaltinius, teigė viena

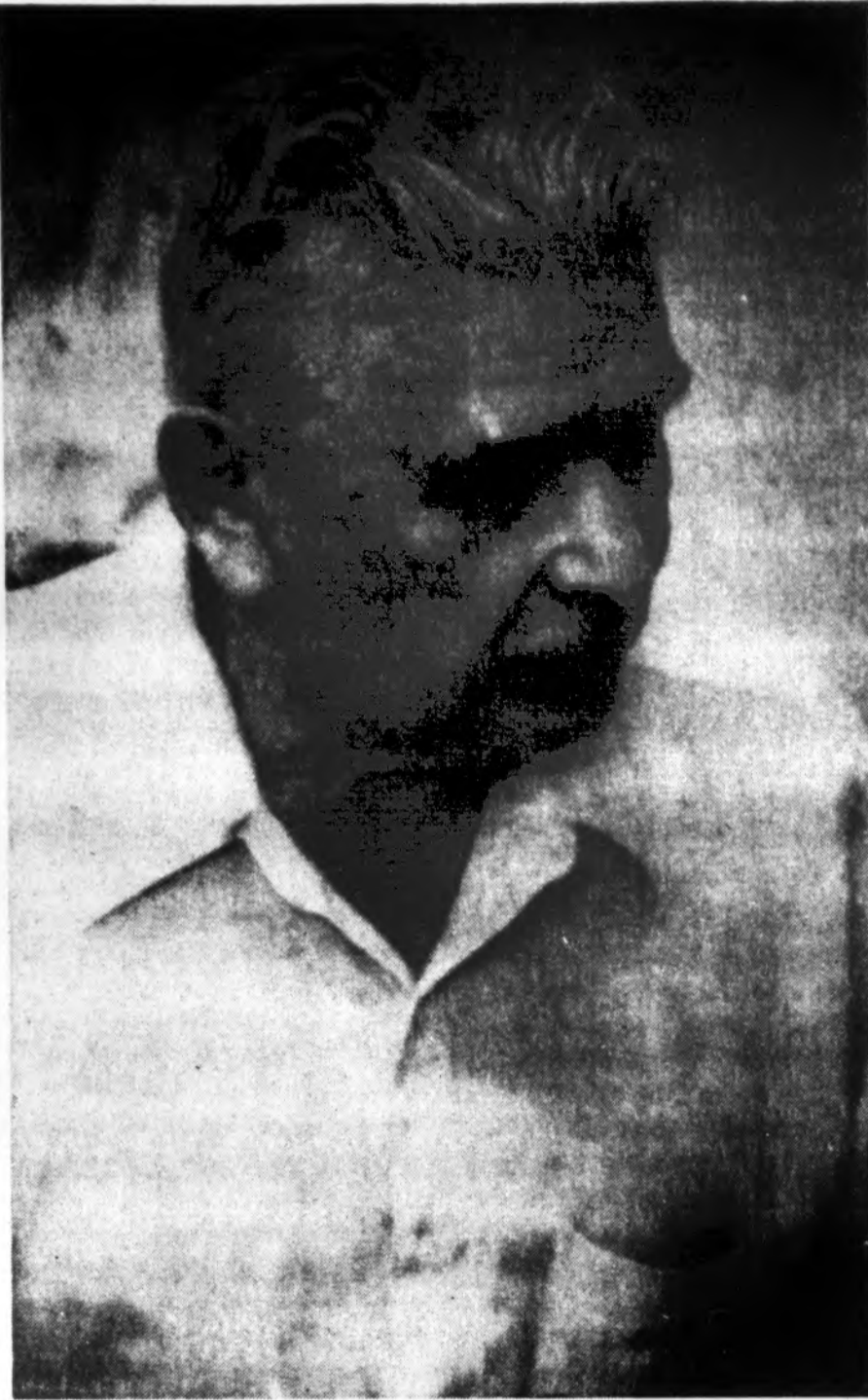
Ateitininkų sendraugių stovykloje, Dainavoje, tėveliai linksmina vaikus gražiu vaidinimu. Nuotr. D. Staniškio

kalbėjusiųjų. Istorija Dainavos steigėjams gyva atmintyje; bet ilgai visi daugiau ir daugiau Dainavon dirbti ateina steigėjų vaikai ir jų vaikaičiai. Jų atmintyje istorija gan trumpa. Tarybos ir revizijos komisijos pranešimuose džiaugtasi pasiekimais, rūpinasi trūkumais, su entuziazmu žvelgti į ateitį. Tas entuziazmas ypač išryškėjo darbotvarkėje nenumatytuose trumpuose pranešimuose bei pasisakymuose. Štai keletas pavyzdžių.

Porą metų svetainę tvarkė Taura Underienė. Šįmet Giedraičių šeima organizuoja talką iš jaunųjų šeimų tarpo. Nuo suvažiavimo dienos iš izdininko pareigų atsisakė Steponas Smailinskas. Tose pareigose išbuvo per dvidešimt metų. Suvažiavimas jam reiškia viešą padėką. Izdininko pareigas sutiko perimti Chris Zombor, kuris yra vedęs lietuvaitei ir nori paremti lietuviams brangią instituciją. Išreikšta vieša padėka

Dainavos globos komitetui Clevelande. Jo pirmininkas, dr. Marius Laniauskas, su jam tipišku kuklumu, priminė, kad jų pasisekimą pravestuose laimėjimuose nulėmė kitų vietovių rėmėjai. Metinės šventės parengiamuose darbuose bei virtuvėje, Petrulio teigimu, „dirbo beveik vien jaunimas“. Dainava jau daugelį metų ruošia stovyklą lietuvių kilmės, bet lietuviškai nekalbančiam, jaunimui. Jų pradininkė yra Jadvyga Damušienė. Rima Polikaitytė trumpame pranešime, susilaukusiame karštų plojimų, informavo, kad Lithuanian Heritage stovyklai gerai sekasi. Šįmet yra užsiregistravę 105 vaikai. Po pernai stovyklos Dainavos izdui pervesta 8,000 dol. Iš publikos kažkas komentavo, kad ji turėtų perimti Dainavos izdą bei finansus. Kodėl ne? Audrius Polikaitis padėjo Kastyčiui Giedraičiui už pastangas ir pasiektus rezultatus, tarpininkaujant val-

džios leidimų gavimui stovykloms. Čia reikia pastebėti, kad suvažiavimo metu daug kartų Kastytis Giedraitis pasirodė, kaip sugebąs, detalai susipažinęs su stovyklos administraciniais reikalais ir mokąs juos reikiama kryptimi spręsti. Privačiuose pokalbiuose jo pavardė buvo minima kaip būsimo direktorių tarybos pirmininko. Kitais metais pasibaigia užimamos pareigos ir bus renkami/perrenkami šeši Tarybos nariai bei pasiskirstoma pareigomis. Nežinau, ar Kastytis toms pareigoms sutiktų, bet esu įsitikinęs, kad jis joms labai tiktų. Trumpai - drūtai, jaunesnioji karta, augusi ir brendusi Dainavoje, iš dalies, jau ją neša ant savo pečių. Tai gražus komplimentas stovyklos pradininkams, kurie beveik prieš keturiasdešimt metų žengė pirmąjį žingsnį svetimame ūkyje, pavirtusiam Lietuvos kampeliu šioje Atlanto pusėje.

Bronius Kviklys – žurnalistas ir knygų autorius.

AR IŠGELBĖSIME BRONIAUS KVIKLIO KNYGAS IR VISŲ MŪŠŲ LIETUVĄ?

SILVIJA VĒLAVIČIENĖ

Šis straipsnis, išspausdintas „Lietuvos aide“ (1995 m. rugpjūčio 8 d.), manome, bus ypač įdomus mūsų skaitytojams, kuriems Bronius Kviklys – žurnalistas, redaktorius, autorius, veikėjas organizacijose, parodų ruošėjas, kolekcionierius, paskaitininkas (sąrašas galėtų tęstis ir tęstis...) buvo labai gerai pažįstamas, artimas ir gerbiamas. Š. m. rugpjūčio 28 d. sueina penkeri metai nuo jo mirties.

Su koku džiaugsmu Bronius Kviklys sutiko žinią, kad jo keturtomis „Mūsų Lietuva“ bus perspausdintas Lietuvoje fotografiniu būdu; kaip nušvitęs buvo jo veidas, kai virpančiais pirštais vartė patį pirmąjį naujos laidos, iš tėvynės gautą, tom 1989 metais. Nors mirtis šį metų lietuvi pakirto per anksti ir netikėtai, bet jam bent nereikėjo skaityti tokių strapsnių kaip A. Šemienės (LA, š. m. liepos 28) ir skausmo priekaištai persunktus šiuos S. Vėlavičienės žodžius. Galime tik užtikrinti, kad šiapus Atlanto Broniaus Kviklio gausus rašytas palikimas yra vertinamas ir gerbiamas. D.B.

Vėlavičienės vakara, perskaičius „Lietuvos aide“ Aušrinės Šemienės straipsnį „Tiražo klaida“ (LA, 95.07.28), nudiege širdį, nusiviro rankos – Vilniuje, popieriaus fabrike, guli paruoštos permalti naujos prieš kelierius metus „Minties“ leidyklos išleistas Broniaus Kviklio kraštotyrio žinyno 2-osios, fotografinės laidos knygos. Tai JAV, Bostone, „Lietuvių enciklopedijos leidyklos“ 1964-1968 metais 2500 egz. tiražu išleisti keturių tomų fotografinė laida, kurios pirmoji knyga, „Minties“ leidyklos vadovų gražiai išreklamuota ir spaudos bei visuomenės entuziastiškai sutikta, pasirodė dar 1989 metais.

„Mūsų Lietuva“ įeina iš pagrindžio“, – „Literatūroje ir mene“ 1989 metais rašė „Minties“ leidyklos vadovas Vytautas Visockas. O fotografinio leidimo pirmajame tome Algi-

mantas Miškinis, pristatydamas JAV prieš 25 metus išleistas knygos antrąją laidą, rašė: „Tikriausiai ir pats autorius, skyręs „Mūsų Lietuvą“ išieivui lietuviui, vargu ar tikėjosi tokio knygos pasisekimo Tėvynėje. Pavieniai, kai kada su virpančiais širdimi įvairiais būdais atgąbenti „Mūsų Lietuvos“ tomiai iš rankų į rankas, buvo kopijuojami ir plačiai skaitomi“. Čia pat įdėtas ir knygos autorius Broniaus Kviklio žodis Lietuvos skaitytojams, kur rašoma, kad „Mūsų Lietuva“ tebūna paskaita geresnius veikalus šia tema parašyti ir išleisti“.

Pamenu 1988 metų pavasarį, kai iš didžiųjų bibliotekų specskyrų buvo išlaisvintos išieivų knygos. Nacionalinėje M. Mažvydo bibliotekoje teturėjome vos vieną „Mūsų Lietuvos“ keturtomio egzempliorių. Visoje Lietuvoje tuo metu galėjo būti gal tik kelios dešimtys autentiškų leidinių, o skaitytojų – pulkai. Darėme kopijas, nes tuo metu žinių, sukauptų „Mūsų Lietuvos“ tomuose, reikėjo visiems. Lituanistikos skyriaus rūpesčiu visoms Lietuvos miestų, rajonų bibliotekoms buvo išsiuntinotos kopijos tų „Mūsų Lietuvos“ puslapių, kuriuose aprašytos atskiros vietovės, nes provincijoje tuo metu JAV leistų knygų dar nebuvo ir negalėjo būti.

Vėliau, prasidėjus masiškam išieivijos knygų siuntimui į Lietuvą, kaip pačias reikalingiausias išskyrėme „Lietuvos enciklopedijos“ 37 tomus ir Br. Kviklio keturtomį „Mūsų Lietuvą“ bei jo šešių tomų veikalą „Lietuvos bažnyčios“.

Kas nutiko per tuos keletą metų? Ar paseno Br. Kviklio knygos? Drįstu teigti, kad enciklopedinės žinios, sukauptos jose, yra reikalingos šiandien ir kad jomis naudosis dar ne viena karta. Gausūs recenzentai tiek išieivijoje, tiek ir Lietuvoje deramai įvertino tanišką šių knygų rengėjo triušumą. Neverta kartoti visiems žinomų tiesų, kad šiandieną Lietuvoje knygų vertę suvokiantys žmonės neįstengia jų nusipirkti,

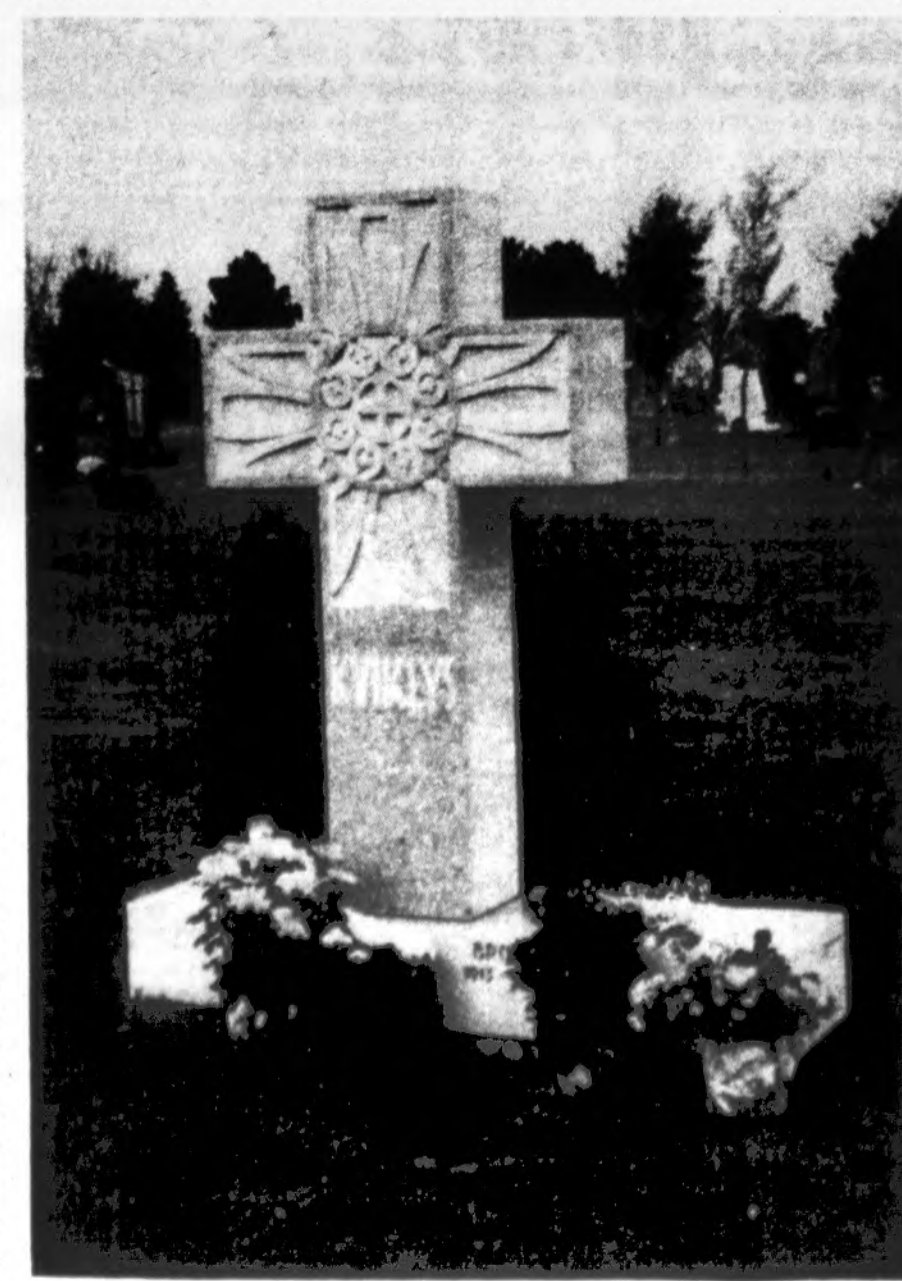
o turintiems pakankamai lėšų tiesiog nereikia. Matyt, Lietuvoje dar negreit bus taip, kaip yra visame pasaulyje, kur knygynuose galima įgyti prieš dešimtį ar prieš kelias dešimtis metų išleista knyga, kur vertingo leidinio pardavėjas kantriai laukia savo pirkėjo. Negailingi laukinė rinkos desniai diktuoja leidykloms ir knygų prekybai savas sąlygas. Jau įpratome matyti knygynuose vis nupigiamus vertingus leidinius, jau paaimanavome, kad A. Maceinos ir S. Šalkauskio raštai parduvinėjami po kelis centus, bet žinia apie popieriaus fabriko makulatūros sandėlyje gulintias knygas tokiu simbolišku pavadinimu – „Mūsų Lietuva“ – sukrėtė.

Knygnešių krašte naikinamos naujos, vertingos knygos? Knygos, kurioms privalu stovėti gerbingiausioje kiekvieno mokyklos, kaimo, miestelio ar didmiesčio bibliotekoje? Kas galėjo pa-

galvoti, kad vertingiems spaudiniams apginti nuo fizinio sunaikinimo gal jau reikės įstatymo?

Jei nėra tokių sąlygų ir galimybių, kad vertinga knyga lauktų savo pirkėjo knygynė, tai ji turėtų laukti savo skaitytojo bibliotekos lentynoje. Esu tikra, kad dar daugelyje Lietuvos bibliotekų (ypač mokyklų, kaimų) nėra Br. Kviklio keturtomis „Mūsų Lietuvą“, nes stigo lėšų šiam brangiam leidiniui įsigyti. Sveikintina Kultūros ministerijos iniciatyva tartis su knygynais ir leidyklomis dėl knygų įsigijimo bibliotekų reikėms lengvatinėmis sąlygomis. Apie tai nemažai kalbėta ir geružės mėnesio pabaigoje Nidoje vykusiam Kultūros ministerijos pavaldumo bibliotekų direktorių seminare.

Nesenai Seimo priimtas Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymas garantuoja mūsų valstybės piliečiams teisę

Broniui Kvikliui pastatytas paminklas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Čikagoje. Paminklo projektas – žento dail. Vinco Luko, o atlikimas – dail. R. Mozoliausko.

Sendraugių stovyklos Dainavoje jauniausi stovyklautojai Virgilija ir Kovas su savo mamytėmis Rūta Gaskiene ir Lidija Polikaitiene. Nuotr. D. Staniškio

Amercan Travel Service siūlo:

- * Septynių dienų kelionę Norway laivu sutikti '95 Naujus Metus Karibų jūroje. Pilną kainą, įskaitant skrydžius iš įvairių miestų ... \$1,350.00 Registruotis iki liepos 25 d.
- * Pigiausias kainas skrydžiams į Lietuvą, Europą ir kitus pasaulio kraštus;
- * Pigiausias kainas skrydžiams iš Lietuvos į įvairius JAV miestus;
- * Pigiausias ir patogiausias skrydžius į įvairius miestus JAV ir Kanadoje;
- * Profesionalų ir sąžiningą patarimą, planuojant Jūsų keliones laivu ar atostogas įvairiuose kurortuose Meksikoje, Karibų salose ir Europoje.

Dėl kainų ir smulkesnės informacijos prašome kreiptis į mūsų raštine.

Amercan Travel Service
9439 S. Kedzie Evergreen Park, IL 60805-2325
Tel.: 708-422-3000, Tel.: 800-422-3190
FAX 708-422-3163

NAMAI, BUTAI IR GAISRO PAVOJUS

Nė vienas negalvojame, kad galime tapti gaisro aukomis. Visos nelaimės atsitinka kitoms, ne mums, todėl nesuimame paprastų ir pagrindinių apsaugos priemonių, iki nevyksta nelaimė.

Statistika rodo, kad kiekvienais metais per 6,000 amerikiečių žūsta gaisruose ir daugiau kaip 100,000 būna sužeisti. Daugelis tų mirčių ir sužeidimų atsitinka butuose, kuriuose įvyksta gaisrai. Gaisro apsaugos tarnautojai sako, kad didžioji dalis tų gaisrų galėtų būti išvengta. Jei tik keletą paprastų apsaugos priemonių būtų imtasi, buto savininkai galėtų su mažinti iki minimumo gaisro kilmą savo bute. Kitos atsargos priemonės yra užsitikrinti sau saugų pabėgimą iš daugiabučio namo, kada jame kyla gaisras.

Kad sumažintumėte gaisro kilmą riziką, reikia imtis šių apsaugos priemonių:

1. Kiekvienas butas turi turėti dūmų detektorius (smoke detector). Jis turi būti tikrinamas ir baterijos pakeičiamos. Gaisrininkų viršininkai pataria patikrinti ir viešuosius koridoriuose esančius dūmų detektorius, tas jums parodys, kaip daugiabučio namo tvarkytojai yra atsakingi. Pagal kai kurių valstijų neseniai priimtus įstatymus, visi pastatų savininkai ir jų tvarkytojai yra atsakingi už parūpinimą ir idėjimą įstatymų reikalaujamų detektorių. Taip pat jie yra atsakingi už tų detektorių idėjimą ir tikrinimą bendro naudojimo patalpose, pvz., koridoriuose. Detektoriai turi būti viršuje visų laiptų angų ir 15 pėdų nuo miegamųjų patalpų. Be to, pastatų tvarkytojai turi patikrinti, kad detektoriai veiktų, kai nauji gyventojai atsikrausto. Po to pats nuomininkas turi tikrinti ir prižiūrėti detektorius savo bute ir, jeigu jis neveikia kaip reikiant, pranešti namo savininkui arba prižiūrėtojiui.

Geriausia apsauga būti visada atsargiam su ugnimi ir degančiomis medžiagomis

Ekspertai sako, kad būtų geriausia, jei dūmų detektoriumi niekada nereikėtų veikti. Apsaugoti nuo gaisro padeda paprasčiausia sveika nuovoka. Vieta, kurioje daugiausia butuose kyla gaisras, yra virtuvė. Taigi laikykite viryklas ir orkaites švarias, kad prie jų nebūtų greit užsidegančių medžiagų. Laikykite viryklas švarius ir kepimo orkaitę švarią, kad ten nebūtų jokių riebalų, kurie greitai užsidega ir gali sukelti gaisrą.

Taip pat nelaikykite savo na-

muose greit užsidegančių skysčių. Dažų skystintojai (paint thinner) ir kai kurios rūšys klijų gali būti gaisro priežastimi. Taip pat atminti, kad elektros laidų prailgintojo (extension cord) paskirtis nėra būti nuolatiniu elektros laidu. Jeigu jums reikalingas prietaisas nepasiekia elektros jungiklio, paprašykite namo savininko – tvarkytojo, kad toje vietoje, kur yra tas prietaisas, įtaisytų elektros jungiklį.

Draudimo bendrovės teigia, kad daug gaisrų kyla dėl netinkamo pelenų ir anglių pašalinimo iš židinių, peleninių, balkone laikomų viryklėlių. Žiūrėkite, kad peleninėse pelenai-nuorūkos, ir anglys ar karšti pelenai būtų visai užgesinti, prieš juos metant į šiukšlių dėžę.

Kitas gaisrų priežastis butuose yra užkaitinimas ir palikimas karštų plaukų sukimo replių ir plaukų džiovintuvų prietaisų. Įjunkite juos tik tada, kai naudojate, o po naudojimo, prieš padedant juos, būkite tikri, kad jie yra atvėję ir neuždegs aplinkoj esančių daiktų.

Ar dūmtraukis yra atdaras?

Elkitės atsargiai su židiniiais! Netinkama židinio priežiūra gali leisti susitelti „creosote“ – degančiom-smalkėm, kurios gali sukelti gaisro pavojų. Specialistai sako, kad visur yra labai svarbu tinkama priežiūra. Židiniai turi būti išvalyti ir kas metai patikrinti. Jei jūsų dūmtraukis yra atskirai, tai turite ir jį patikrinti. Jeigu pastato tvarkytojas ar savininkas negali jums parodyti dokumento, kad židinis ir dūmtraukis buvo patikrintas ir išvalytas pereinamais metais, galimas dalykas, kad jie ir nebuvo tvarkyti. Jūs patys tai nedelsdami padarykite. Netinkamas židinio naudojimas, pvz. pamirštant atidaryti dūmtraukį ar deginant netinkamas medžiagas, gali irgi sukelti gaisro pavojų. Pastato savininkas jums turi suteikti informaciją, kaip naudoti dūmtraukį, kokias malkas kurenti ir kaip židinių tinkamai prižiūrėti.

Taip pat įsigykite ir parankėje laikykite ugnies gesintuvą „fire

ČIKAGOS MIESTO SUSISIEKIMAS IR JO KAINOS

Daug žmonių teiraujasi, kiek kainuoja miesto autobusų bilietai, kaip nuvažiuoti į vieną ar kitą miesto vietą ir t.t. Susisiekime su Čikagos miesto autobusų atstovybe ir gavome daug įvairių paaiškinamų brošiūrų, žemėlapių ir kitos infor-

extinguisher“, kurį galite įsigyti namų apyvokos ar geležies krautvėse. Jie kainuoja nuo \$15 iki \$20. Jie užgesina mažą gaisrą ir apsaugos nuo ugnies išsiplėtimu. Tokie ugnies gesintuvai gali užgesinti užsidegusius riebalus ir prasidedančią ugnį šiukšlių dėžėje. Bet jie neturėtų būti naudojami didesniems gaisrams. Taip pat to gesintuvo negalima laikyti arti virimo krosnies – jis turėtų būti apie 5 ar 6 pėdas nuo virimo krosnies. Žinovai siūlo gesintuvą laikyti arti laukinių durų – jei ugnis išsiplečia taip, kad jūs jos negalite užgesinti, tai galite išbėgti iš buto ir pasikviesti pagalbą.

Planas išbėgti, kilus gaisrui

Jei jūsų bute ar pastate kyla gaisras, jūs turite žinoti, kaip iš jo išbėgti. Daugelis miestų reikalauja, kad nuo gaisro pabėgimo planai būtų iškabinti aukštuose, daugiabučiuose pastatuose ir pastatuose, kur patalpos naudojamos trumpam laikui. Daugiabučiuose pastatuose toks planas paprastai yra iškabintas prie keltų, ir jis primena nuomininkams, kad jie niekada nenaudotų keltų gaisro atveju.

Mažesniuose daugiabučiuose pastatuose patys nuomininkai turi susidaryti nuo ugnies pabėgimo planą. Daugumas gaisrininkų rekomenduoja 2 pabėgimo planus, naudojant 2 atskirus išėjimus. O taip pat rekomenduoja 2 pabėgimo planus, kai jau esate pasitraukę iš savo buto, kad išbėgtumėte iš paties pastato. Dažnai mažesniuose butuose yra tik vienos išėjimo durys, tada langas yra kita galimybė pabėgti nuo gaisro. Jei taip yra, o jūs gyvenate antrame ar trečiame aukšte, pagalvokite apie įsigijimą priešgaisrinių atšarginių kopėčių.

Gaisrininkai sako, kad tos kopėčios yra geras pinigų investavimas, jei keliatės į kitą butą, jas galite kartu pasiimti. Tokios nuo gaisro pabėgimo kopėčios kainuoja apie \$60 iki \$100. Jų yra dviejų rūšių: kietos plastikos ar metalinių grandinių. Tokias kopėčias galima pirkti daugelyje geležies ir namų apyvokos krautuvių. Jos užkabinamos už palangės ir nuleidžiamos iki žemės. Dviejų aukštų namui tos kopėčios yra labai populiaros, bet jų daro ir trijų aukštų namams. Kopėčios yra taip padarytos, kad jas lengva visur padėti, net ir po lova.

Jūsų pabėgimo nuo gaisro pla-

macijos.

Čia trumpai paminėsime, kiek ir kam bilietas-kelionė kainuoja, o jei reikia daugiau informacijos, prašome kreiptis į Socialinių reikalų raštine, 2711 West 71st. Str., Chicago, IL, telf. 312-476-2655 darbo dienomis, nuo 9 val. r. iki 4 val. p.p., ir bus atsakyta į rūpimus klausimus.

Čikagos miesto (CTA) autobusų kainos:

Bilieto visa kaina = savaitės dienos – \$1.50, papigintas – \$0.75; šventomis dienomis ir savaitgaliais – \$1.25, papigintas – \$0.60; persėdimo bilietėlis (transfer) – \$0.25, papigintas – \$0.10; „tokens“ arba kelionės pinigėliai: 10 už \$12.50, papiginti – 20 už \$12.00.

„Tokens“ galima pirkti bankuose, Currency Exchanges, Jewel ir Dominick's maisto krautvėse.

Kas gali gauti papigintus bilietus? Vaikai nuo 7 iki 11 metų amžiaus, pradžios ir aukštesnių mokyklų mokiniai, turintys CTA leidimą, pensininkai ir invalidai, kurie turi RTA papiginto važiavimo leidimą. Vaikai iki 7 metų, važiuojantys su žmogumi, kuris moka už bilietą, nieko nemoka. Jei važiuoja vaikų iki 7 metų grupė, ne vienos šeimos, jie moka kiek-

nas turi būti toks, kad, išėjęs pro savo buto duris, žinotumėte, kur yra kiti du išėjimai išeiti iš pastato. Kitais žodžiais sakant, jūs gaisro pabėgimo planas turi būti iš anksto suplanuotas; jūs ir jūsų namiškiečiai žinoti, jei pvz. gaisras namo priekyje, kaip jūs pasieksite užpakalines išėjimo duris, o jei namo užpakalyje – kaip pasieksite namo priekinį išėjimą. Planuojant nuo gaisro pabėgimo kelią, žinokite, pro kurias duris eisite. Durys į bendro naudojimo patalpas turėtų pačios užsidaryti, kad liepsnos ir dūmai taip greitai nepasklistų po visą pastatą. „Emergency fire doors“ turėtų būti atidaromos be rakto.

Pašalinkite šiukšles

Jei laptai yra užblokuojami šiukšlėmis, praneškite pastato administratoriui. Patikrinkite ir sandėliavimo vietas, ar jūsų pastato tvarkytojai laikosi nustatytų taisyklių. Kartono dėžės ir kitos panašios šiukšlės, suverstos sandėliavimo vietose, gali būti gaisro priežastimi.

Persikėlus į naują namą ar butą, vienas pagrindinių rūpesčių turėtų būti tos gyvenvietės saugumas – kiek ta vieta yra saugi nuo gaisro pavojaus. Patikrinkite, ar yra ir ar veikia dūmų detektoriai, sutvarkykite juos. Tada apgalvokite ir susidarykite, jei gaisras kiltų, pasitraukimo iš namo ar buto planą. Tas planas turi būti gerai išdiskutuotas su jūsų šeimos nariais, kad visi žinotumėte, ką daryti, o, pasitraukus iš namo, kur susitiktumėte, kad galėtumėte patikrinti, ar visi šeimos nariai spėjo išbėgti iš gaisro. Dideli pastatai turi planus. Pastatas yra evakuojamas aukštais, veikia įvairūs sutarti gaisro pavojaus signalai ir t.t. Jeigu jūs persikeliate ir gyvenate tokia me dideliame pastate, sužinokite ir gerai susipažinkite su to pastato evakuacijos planais gaisro atveju. Paprastas apsi- leidimas ir neturėjimas siek tiek laiko, gali jums kainuoti gyvybę. Vienas dalykas yra labai blogas gyvenant dangorai- žiuose, kada dūmai ar liepsna užblokuoja jūsų buto išėjimo duris. Tokiu atveju gaisrininkai pataria neiti į pilną dūmų koridorių. Pataria, pasilikti bute, uždėti šlapius rankšluostius apajoje durų, kad dūmai negalėtų įeiti į butą. Jei galite, skambinkite telefonu ugniagesiams ir praneškite, kur esate ir kad dėl dūmų ir ugnies negalite išeiti iš buto. Jei telefonas neveikia, eikite prie langų. Tai pirmutinė vieta, kur ugniagesiai žiūrės, kai jie gelbės pastato gyventojus. Paprastos, daug neka- nuojančios priemonės, apgalvo- tas atsargumas, gali jus ir jūsų

vienas sumažinti kainą. Perkant bilietus autobuse, turi turėti nustatytą sumą, galima naudoti dolerio banknotus. Stotyse bilietų parduotojai priima \$10 banknotus, traukinio konduktoriams priima banknotus iki \$5. „Orange line“ stotys tarp Midway aerodromo ir Roosevelt stoties priima tik nustatytą bilieto mokėstį. Persėdimo bilietėliai: reikia pirkti tada, kai perki bilietą. Juos galima naudoti dviem persėdimam laike dviejų valandų, bet ne tuose autobusuose ar traukiniuose, kuriuose pradėjo kelionę. Išimtis: pensininkai ir invalidai gali persėdimo bilietėlius naudoti tam pačiam autobuse ar traukiniui, kuriame pradėjo kelionę, išskyrus savaitės dienomis, tarp 6 val. ir 9 val. r. ir 3 val. p.p., ir 6 val. p.p. Žinant, kaip naudoti įvairius autobusus ir traukinius galima labai lengvai, pigiai ir greitai iš Marquette Parko, Brighton Parko ir kitų lietuvių gyvenamų vietų pasiekti abu Čikagos aerodromus ir miesto centrą.

Birutė Jasaitienė

KAIP ESTAI KOVOJA SU KRIMINALIZMU

Rusų laikraščiai skelbia, kad Estijoje nusikaltimai vis daugėja, tik nemini, kokių tautybių yra tie nusikaltėliai. Gal todėl Estijos parlamentas priėmė įstatymą, pagal kurį kiekvienas gyventojas turi teisę apsiginkluoti asmeninei savigynai. Jau praėjo metai po įstatymo pasiskelbimo ir statistikos parodė, kad užpuolimai sumažėjo. Sakoma, jog kriminalistai tapo atsargesni, žinodami, kad jų aukos yra taip pat ginkluotos.

Tarpkariniame laikotarpyje Estija savo krašto gynybą rėmė ne didelės kariuomenės išlaidymu, bet daugumos piliečių apginklavimu ir kariniu apmokymu. 1990 m. estai sukūrė karinę organizaciją „Kait-sellit“ (apsaugos sąjunga). Nariai, priklausą šiai organizacijai, turi teisę laikyti namuose ne tik lengvuosius ginklus, bet ir automatus. Du kartus per mėnesį visi nariai turi atlikti karinius pratimus. Nuo ikūrimo pradžios tie daliniai jau viršija 10,000. Kad ši organizacija netaptų politinių irankiu, karininkai negali būti politinių organizacijų ar partijų nariai.

Sąjungos nariai yra policijos kviečiami į pagalbą, kai reikia pravesti stambesnes akcijas prieš plėšikus. Pasirodo, kad tie nusikaltėliai labiau bijo „sąjungiečių“, negu reguliarios policijos, nes „sąjungiečių“ rankos mažiau varžomos legalumais, kai kovoja su nusikaltėliais.

E.R.

SUOMIJOS FESTIVALIJE LIETUVOS TRISPALVĖ

Suomijos kurortiniame mieste Savonlinoje, 300 km nuo Helsinkio ir šiaurės rytus, visą mėnesį vyksta vienas žymiausių Europoje Savonlinos operos festivalis. Prieš 500 metų vidury ežero pastatytoje didžiulėje pilyje, skirtoje atremti rusų kariuomenės žygius, šiemet kaip festivalio svečias gastroliuoja Sankt Peterburgo Marijos teatras, o pilies aikštėje ant ilgo stiebo plaikstosi ir Lietuvos trispalvė – maestro Gintaras Rinkevičius čia diriguoja specialiai festivaliui su suomių trupe pastatytą R. Wagnerio „Skrajantį olandą“.

(LR, 08.03)

kaimynus apsaugoti nuo gaisro tragedijos.

Naudotasi medžiaga iš „Chicago Tribune“ (1995-8-4 „The Unthinkable“ by Jeffrey Steel).

Aldona Šmulskienė ir
Birutė Jasaitienė

Užsienio lietuvių labdara, atsiūsta „Valstiečių laikraščio“ labdaros fondui „Kaimo vaikai“, dalijama Utenos rajono, Leliūnų apylinkės žmonėms. Nuotr. Jono Dilio

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

Greitai ir garantuotai pristato dolerius gavėjui į rankas, atsiunčia Jums pasirašytą pakvitavimą. **Mažiausia** pristatoma suma **\$200.**

* Pristatymas bet kur Lietuvoje \$12 + procentas už siųstą sumą.

* 4% iki \$2,000 ir 3% virš \$2,000. Siunčiant didesnes sumas ir yra nuolaidų.

* Palikimus galime nuvežti į Lietuvą ir sutvarkyti reikalus pas notarą.

* Atsiųskite gavėjo ir siuntėjo vardus, pavardes, adresus, telefono numerius, jei yra.

* Taip pat mes pristatome ir Lietuvoje sudarytus maisto paketus. Rašykite, atsiųsim kainoraštį.

* Pašto perlaidas (m/o) arba asmeniškai čekius siųskite:

Kairys Baltic Expediting

517 Fruitland Rd.

Stoney Creek, Ont.

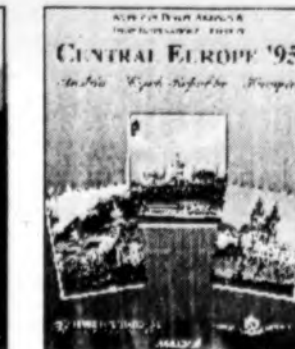
Canada 18E 5A6

Tel. 905-643-3334 / Fax. 905-643-8980

Atlanta
IMPORT-EXPORT Inc.
GREITAI SAUGIAI IR LAIKU PRISTATOME SIUNTINIUS LIETUVOJE, LATVIJOJE, ESTIJOJE, RUSIJOJE, UKRAINOJE IR BALTARUSIJOJE
2719 West 71 Street, Chicago, IL 60629
(800)775-SEND
(312)434-2121

AMERICAN TRAVEL ABROAD, INC.

5058 S. Archer, Chicago, IL 60632 • Tel.: 312-838-8888

VASAROS KAINOS

Ten ir atgal

Vilnius	\$675
Riga	\$675
Tallinn	\$675
Minsk	\$675

Į vieną pusę

Vilnius	\$505
Riga	\$505
Tallinn	\$505
Minsk	\$505

Belmont/Laramie
5150 W. Belmont
Tel. 312-685-2020

North Side
3000 N. Milwaukee
Tel. 312-489-4999

Belmont/Central
5637 W. Belmont
Tel. 312-237-4747

Far North
4801 W. Peterson
Tel. 312-725-9500

OUT OF STATE — 1-(800)-342-5315

„Valstiečių laikraščio“ labdaros fondo koordinatore (kaireje) Regina Švobienė klausosi vienos lietuves vargo godu. Nuotr. Jono Dilio

**JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba
Informacijos Skyrius**
Algirdas Rimas, 1711 Wainwright Dr., Reston, VA 22090
tel. (703) 471-1711

ŽVILGSNIS Į LIETUVOS EKONOMIJĄ

RUŠIAMAS REGISTRAS JAV INVESTITORIŲ IR PREKYBININKŲ SU LIETUVA

JAV Lietuvių Bendruomenės, Ekonominės reikalų taryba ruošia registrą JAV verslo įmonių, kurios investuoja Lietuvoje, prekiauja su Lietuvos įmone arba domisi dalyvauti Lietuvos rinkoje. Kėtinama į šį registrą įjungti pramonės ir prekybos įmones, bankus, konsultacines firmas bei įvairių paslaugų tiekėjus.

Pagrindinis numatyto projekto tikslas yra padėti Lietuvos pramonėi ir jos eksporto bei importo verslo įmonėms pirkti bei parduoti savo produktus ir paslaugas JAV, ir čia susirasti galimus partnerius investicijų tikslams. Vartojant numatytą registrą, susidomėję Lietuvos verslininkai galėtų žengti pirmą žingsnį link JAV rinkos, susisiekiant su atitinkamomis JAV įmoneis, kurios jau yra patyrusios veikti Lietuvoje arba bent pareiškusias dėmesį Lietuvai. Tai paskatintų komercinės perspektyvas ir Lietuvos įmonėm, ir JAV firmoms.

Nors manoma, kad nemažai tokių JAV firmų bus Amerikos lietuvių nuosavybėje, į registrą būtų įtrauktos visos susidomėjusios bendrovės, nepaisant, kiek jos bebūtų. Planuojama surinkti duomenis ir paruošti jų registrą iki šių metų galo. Registras turėtų būti išleistas lietuvių ir anglų kalba 1996 metų pradžioje. Tenai būtų suvesti įmonių sąrašai pagal pramonės šakas ir taip pat alfabetiškai. Būtų ir trumpas aprašymas, nukreiptas daugiau į Lietuvos skaitytuosius apie JAV rinką bei patarimai, kaip joje veikti.

Registro egzemplioriai būtų nemokamai platinami Lietuvoje veikiančioms prekybos ir pramonės rūmams, verslininkų organizacijoms, paramą teikiančioms grupėms ir valdiškoms įstaigoms, atsakingoms už užsienio investicijų ir prekybos klausimus. Registras taip pat būtų platinamas JAV. Pardavimo kaina ir žinios, kur registrą galima bus išgauti, dar nenustatytas.

Visi JAV gyvenantys verslininkai, kurie norėtų, kad jų įmonės būtų įrašytos į numatytą registrą, yra kviečiami susisiekti laišku arba telefaxu tokiu adresu: A. Rimas, Lithuanian-American Community, Inc., 2060 N. 14th Suite 217, Arlington, VA 22201. FAX (703) 524-0947. Prašome šiuos duomenis pateikti anglų arba lietuvių kalba: įmonės pavadinimas; adresas su telefonu, faxu ir e-mail numeriais; įmonės vadovo vardas ir pavardė; Lietuvoje komercijos reikalams įgalioto asmens vardas ir pavardė; adresas atstovybės Lietuvoje (jei yra); metai, kada įmonė buvo įsteigta, jos metinė apyvarta ir darbuotojų skaičius; pagrindiniai įmonės siūlomi produktai ir paslaugos; siekiami Lietuvos rinkoje (pvz., investuoti gamyboje, siūlyti konsultacijos paslaugas, surasti atstovą prekių pardavimui ir t.t.).

Įrašymas į registrą bus nemokamas. Prisiilankant JAV veikiančių komercinių papročių ir taisyklių, registro laidos rengejai nesiruošia tikrinti prastytų duomenų tikslumo ir nėra laikomi atsakingi už registre įrašytų atskirų įmonių pati-

kimumą ar jų sudaromus sandėrius.

Norintieji užsakyti sau registro leidinį, gali tai padaryti, kreipdamiesi raštiškai į viršų minėtą adresą. Už kiekvieną egzempliorių prašome įdėti savo laiške 30 dolerių aukos čekį, išrašytą „Lithuanian-American Community, Inc.“ Leidiniai turėtų būti paštu prisiūsti 1996 metų pradžioje. Perkant registrą, vėliau kaina turėtų pabrangti.

BALTIJOS-AMERIKOS VERSLO FONDAS ATIDARĖ ATSTOVYBĘ VILNIUJE

JAV valdžios įsteigtas 50 milijonų dolerių Baltijos-Amerikos verslo fondas atidarė savo atstovybę Vilniuje. Fondo atstovas tenai yra amerikietis verslo teisių specialistas, advokatas Michael Diedring. Jo raštinė yra Maironio 1-319, 2600 Vilnius, Lietuva. Tel. (3702) 627488, 627471. Faksas: (3702) 614690.

Nors šis fondas iki šiol disponuoja tik 15 milijonų dol. iš jų 50 milijonų dol., kuriuos JAV Kongresas yra jam nubalsavęs, prašymai dėl kreditų jau yra priimami. Fondo fondo užduotis yra plėtoti smulkaus ir vidutinio masto privačios nuosavybės verslą Lietuvoje ir kitose dviejuose Baltijos šalyse. Fondas skolina pinigus, pats investuoja į verslo įmones, išduoda garantijas ir teikia ribotą techninę paramą įmoneis. Pirminės pramonės šakos fondo paslaugoms bus turizmas, lengva pramonė, maisto gaminių perdirbimas, medžio apdirbimas, susisiekimas, sandėliavimas ir elektronika.

Nors fondas neturi nustatęs minimalines arba maksimalines finansavimo ribas projektams, vidutinė sandėrio apimtis yra numatyta tarp 100,000 ir 200,000 dol. Skolų atmokėjimo terminas bus iki 5 metų ir palūkanų lygis turėtų būti tiktai keletas procentų aukštesnis už to laiko palankiausių palūkanų lygį, vartojamą JAV bankuose (U.S. prime rate). Visi sandėriai bus sudaromi tiktai JAV doleriais. Visi projektų įvertinimai ir administracijos reikalavimai bus tvarkyti Lietuvoje, bet galutinai sprendimai dėl finansavimo bus daromi fondo vykdomojo komiteto Washingtone.

Kadangi kiekvienas projektas Lietuvoje turės būti patikrintas ir įvertintas specialistų vietoje, dėl visų kreditavimo prašymų yra patartina susirūti tiesiog su fondu atstovybe Vilniuje. Tenai yra gaunamos taip pat anketos ir patarimai dėl verslo planų sudarymo. JAV-Lietuvos bendros įmonės yra raginamos vartoti fondo paslaugas.

KAI KURIE EKONOMIJOS RODIKLIAI TRUPUTĮ PAGEREJO

Pramonės ir prekybos ministras Klimašauskas rugpjūčio pradžioje pranešė, kad Lietuvos pramonės gamyba paaugo 14 procentų per pirmą šių metų pusmetį. Ypatingą pažangą ministras matė tekstilės, siuvimo ir chemijos pramonės šakose.

Panašias ekonominio gyvenimo gerėjimo tendencijas pastebi Vilniaus universiteto ekonomikos fakulteto absolventė Violeta Gelūnaitė-Ozarovskė

„Lietuvos ryte“. Ji analizavo darbo laiko sąnaudų pokyčius maisto produktams išgauti. Pasak autorės, per metus sąlyginai atpigę beveik visi maisto produktai, pvz., 1993 gruodžio mėnesį reikėjo dirbti vidutiniškai 4 val. 25 min., kad uždirbtum 1 kg. jautienos, o 1994 m. gruodžio mėn. jau buvo galima nusipirkti už 3 val. 20 min. darbą. Tačiau sąlyginai pabrango vaisiai ir daržovės. Brangiausias pragyvenimas yra Vilniuje, Panevėžyje ir Marijampolėje, o pigiausias – Ignalinoje ir Rokiškyje.

Lietuviams stalą padengti reikia dirbti daugiau, negu kaimynams latviams arba estams. Daugeli produktų išgauti lietuviams tenka maždaug nuo vieno iki pusantro karto ilgiau dirbti, negu estams arba latviams. Elektros energijos ir gamtinių dujų kainos darbo laiko požiūriu irgi gerokai skiriasi. Tačiau Latvijoje ir Estijoje jos net 3.5-4 kartus brangesnės, negu Lietuvoje.

NEDARBAS DIDEJA

Pagal oficialiai skelbtus duomenis, Lietuvoje nedarbas išaugo arti 6 procento darbo jėgos. Tačiau nemažai pramonės įmonių darbuotojų po kelis mėnesius negauna atlyginimų. Yra ir įmonių, kuriose darbo nėra, o iš darbuotojų reikalaujama tik kas rytą užsiregistruoti, atėjus į darbą.

Pagal neoficialius duomenis,

kaip rašo „Respublika“, juodojoje rinkoje dirba triskart daugiau žmonių, negu yra užregistruotų bedarbių. Jie dirba be jokių darbo sutarčių ar socialinių garantijų ir dažnai yra išnaudojami. Profsąjungos siūlo griežtinti sankcijas darbdaviams, kurie vertiasi nelegaliu darbu.

Tuo tarpu darbdavių atstovas, akcinės bendrovės „Griškiškės“ generalinis direktorius Miškinis tvirtino, kad nepasitvirtino teiginių, kad nedarbas, konkurencija darbo rinkoje privers žmones labiau stengtis. Priešingai, daugumas žmonių įmonėse viskam abejingi. O įmonės, gaminančios didelio kruopštumo reikalaujančius prietaisus, dabar lengviau gali išgauti naują technologiją, negu rasti aukštos kvalifikacijos darbininkų.

VOKIEČIŲ VEIKLA LIETUVOS PRAMONĖJE

Akcinė bendrovė „Akmenės cementas“ ir vokiečių įmonė „Eternit“ sudarė bendrą įmonę gaminti Akmenėje siferį (angl. „slate“) be asbesto. Dabar vyksta bandymai, o visa gamyba turėtų prasidėti kitų metų viduryje. Tokio be asbesto siferio rinka plėčiasi, nes daugelis kaimyninių kraštų jau draudžia, arba greitai laiku uždraus asbesto vartojimą gamyboje. Pasak „Eternit-Akmenės“ bendros įmonės direk-

toriaus Juliaus Užparo, įmonė dabar turi tiek darbo, kad net žmonės sunku išleisti atostogauti. Poreikis vien Lietuvoje siferiui stogams dengti sparčiai auga.

Akcinė bendrovė „Klaipėdos maistas“ Šilutės rajone pastatė naują mėsos perdirbimo kompleksą pagal Vokietijos mėsos pramonės instituto rekomendacijas. Manoma, kad šis kompleksas bus vienas pirmųjų Lietuvoje, kuriam bus suteiktas Europos Sąjungos veterinarijos centro leidimas. Tai įteisintų Vakarų Europos rinkoje. Nujas Šilutės kompleksas turėtų pradėti dirbti rugpjūčio mėnesį ir paruošti 5 tonas įvairių rūšių virtų ir rūkytų dešrų bei kitų mėsos gaminių per permainą.

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Daug sutaupysite, perkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis, ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 8 valandos. Antradienį ir trečiadienį susikalbės lietuviškai.

3314 West 63rd Street
Tel. 776-8998

Pirks metalo apdirbimo mašinoms naudotus matavimus prietaisus (tools) Skambinti 708-423-983.

Dengiami stogai, kalamas „siding“, atliekami cemento, „plumbing“ bei kt. namų vidaus ir išorės remontai darbai. Skambinti Siguit: 312-767-1929

Ieškau pirkti 36 tomų Lietuvių Encyclopediją. Skambinti 312-434-4146

VALOME
KILIMUS, BALDUS,
GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168

WAGNER
MAŠINOS RAŠTINĖMS
Parduoda • Taiso • Priedai ir Reikmenys
Virš 75 metų patikimas patarnavimas
TYPEWRITERS • COPIERS
FAX • CALCULATORS
5610 S. Pulaski Rd.
Tel. (312) 581-4111

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel.: 312-776-1486

BALTIA EXPRESS CO LTD.,

(PRES. VIDMANTAS RAPSYS)

SIUNTINIAI BE MUITO Į LIETUVĄ

- SIUNTINIAI LAIVU PER 45-60 DIENŲ
- ORO CARGO PER 10-12 DIENŲ
- AMERIKIETIŠKŲ MAISTO PRODUKTŲ SIUNTINYS UŽ \$38.00 PER 14 DIENŲ;
- MARQUETTE PARKO APYLINKĖJE SIUNTINIUS PAIMSIME NEMOKAMAI;
- NEMOKAMAS DOKUMENTŲ NOTARIZAVIMAS;

BALTIA EXPRESS CO LTD
3782 W 79TH STREET
CHICAGO, IL 60652

ARBA
SKAMBINKITE NEMOKAMAI
1-800-SPARNAI
1-800-772-7624

AMBER GROUP
482 THOMAS DRIVE
BENSENVILLE, IL 60106

TURIME ATSTOVUS LOS ANGELES IR GRAND RAPIDS

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

OAK LAWN REALTY
6253 W. 95 St.
Oak Lawn, IL 60453

BALYS BUDRAITIS
Patamauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite:
BUDRAIČIUI
Bus. 708-466-7000 Res. 312-778-3871
Fax. 708-466-7006 Pager 312-308-0307

ACCENT REALTY, INC.
5265 West 95th Street
Oak Lawn, Illinois 60453
Bus. 708-636-9400
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS
Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime, mieste ir priemiesčiuose.

Vilniuje, Antakalnyje parduodamas 4 kambarių butas su baldais.
Tel. 815-455-0053.

U.S. Savings Bonds Make Great Gifts.

A public service of this newspaper

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI - PATAISYMAI
Turū Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit kas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding); medžio, aluminiumo ir kt. Turū darbo draudimą. R. Jankauskas, tel. 708-989-2858.

Rimta ir tvarkinga šeima gali primti globoti į savo patogius ir jaukus namus senyvo amžiaus žmogų. Skambinti tel.: (708) 739-7651.

ASSOCIATED FUNDING SERVICES, INC.
7800 W. 95 St., Ste. 303
Hickory Hills, IL 60457

RENATA KLIMAVIČIŪTĖ
A full service lender for:
• Home loans
• Refinancing
• Paying off debt
Do A-F Credits
Call Renata today:
708-974-2727 office
708-461-3495 pager

FLAT RATE CALLS
Any Day • Any Time
Latvia, Lithuania, Estonia
Russia, Ukraine = \$.85/min
for information call
1-800-453-0957 ext 112
CYBERLINK

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- MLS kompiuterijū FAX pagaiba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkarne ir parduodame namus
- Apartmentus ir žemę
- Penšininkams nuolaida

KMIECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Arches Ave.

DANUTĖ MAYER

284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

FOR RENT

Išnuomojamas apšildomas 4 kamb. 1 mieg. butas 67 & Kedzie apyl. \$355 į mėn. + „security“. Tel. 312-779-6193. Kalbėti angliškai.

Išnuomojami du atskiri kambariai antrame aukšte su atskirais įėjimais. Skambinti 312-925-7428

IEŠKO BUTO

Pensininkas ieško išsinuomoti trijų kambarių butą su baldais ir šiluma. Skambinti 312-737-8647

HELP WANTED

Ieškau moters padėti namų ruošoje ir gyventi kartu. Maistas, kambarys ir alga 708-825-6404

SIŪLOME DARBUS!

Gail. seserų padėjėjoms, kompanijoms ir namų ruošos darbininkėms. Galima gyventi kartu arba atvykti į darbą ir išvykti. Kreiptis:

All Care
Employment Agency
Tel. 312-736-7900

FOR SALE

DAINŲ ŠVENTĖS VAIZDAJUOSTĖ

Prisiminkite praėjusios vasaros Dainų šventę Alvido Buklio nufilmuotoje ir Vidos Kuprytės suregduotoje aukštos kokybės VHS juostoje.

Kaina tik \$25

Čekius siųsti:
Lithuanian R. Catholic
Federation of America
4545 W 63 Street
Chicago IL 60629

VLIKo pirmininką kun. Mykolą Krupavičių iš Kempteno išlydint. Iš dešinės: Lietuvių stovyklos komiteto pirmininkas plk. N. Tautvilas, komiteto narys kultūros ir švietimo reikalams kun. V. Paulauskas, kun. M. Krupavičius, C. Surdokas, kan. prof. J. Meškauskas, Br. Dailidė.

A. A. KUNIGAS VACLOVAS PAULAUSKAS

Šių metų sausio mėn. Matulaičio namuose, Putnam, CT, savo 85-tojo gimtadienio išvakarėse, mirė tikras žemaitis, lietuvis patriotas, uolus ir energingas kunigas Vaclovas Paulauskas.

Atvykęs Amerikon 1950 m., jis tapo parapijos vikaru pas prelatą Jurą Lawrence, MA. Po kelerių metų persikėlė į Thompson, CT, ir buvo kapelionu Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų vedamoji Villa Maria prieglaudų. Po kurio laiko, regejimui blogėjant, persikėlė į privatų namelį ten pat, Thompson. Tačiau regėjimas vis labiau temo ir prieš mirtį jis buvo jau visai aklas. Palaidotas seselių vienuolyno kapuose Putnam, CT.

Kun. Vaclovas Paulauskas gimė 1910 m. sausio 15 d. Padvarėlių k., Vieksnių vls., Mažeikių aps., mokėsi Vieksnių vidurinėje mokykloje ir Kauno jėzuitų gimnazijoje. Baigęs 6 klases, 1931 m.

įstojo į Telsių kunigų seminariją. Kunigu išvestas 1936 m. balandžio 16 d. Vikaravo Salantų ir Žemaičių Naumiesčio parapijose. 1942 m. buvo paskirtas Sedos vidurinės mokyklos kapelionu ir Šv. Jono Nepomuko bažnytelės rektorium. Ten jis drauge buvo ir Sedos apylinkės savitarpinės pagalbos pirmininku. 1944 m. kun. Paulauskas buvo paskirtas Pirmojo Žemaičių savanorių pulko kapelionu. Pasitraukęs Vokietijon, gavo teisę apdirbti visus vokiečių armijai esančius lietuvių katalikus.

Apsigyvenęs Kempteno lietuvių stovykloje, jis buvo gimnazijos kapelionu, ir komiteto nariu kultūros bei švietimo reikalams. 1946-48 m. jis buvo Vokietijoj ir Austrijoj veikiančių lietuvių skautų dvasios vadas. 1948 m. paskirtas katalikų akcijų generaliniu sekretorium prie Tautinio popiežiaus misijos delegato. Be to, įvairiose lietuvių

stovyklose vedavo rekolekcijas. 1949-50 m. emigracijos metais, kun. Paulauskas vėl sugrįžo į Kempteno lietuvių gimnaziją mokytojau.

Savo gyvenime kun. Paulauskas veikė angelaičiuose, ateitininkuose, pavasarininkuose, skautuose, blaivininkuose ir kitose organizacijose. Nuo 1924 m. rašinėjo spaudoje: „Sargyboj“, „Žemaičių prietely“, „Mūsų laikraštis“, „Žiburiuose“, „Vox temporis“, „Lux Christi“ ir kt.

1946 m. balandžio 20 d. Kempteno „Alguvos baro dienos naujienos“ išspausdino kun. Paulausko velykinį straipsnį („Velykų varpams gaudžiant“), kuriame jis rašo: „Pilkasias mūsų dienas dažnai drumsčia įvairūs gyvenimo sukuriai. Kartais jie žiėbia galingu vilties birkštelių, bet dažniausiai, lyg tamsūs būsimų audrų ir netikrovės debesys, dar labiau prislegia. Tų tamsių valandų vis daugiau ir dažniau pasitaiko, o neretai mes patys pradėdami drumsti ir taip jau didžiojo pasaulio tragizmo sujauktą savo ir saviškių gyvenimą. Mes skundžiamės, dejuojame, daromės vis nervingesni, nekantresni. Mūsų dienos vis labiau niuokiasi, tamsėja ir net jų neprabaivo nė pietų pavasaris. Stebimės, patys nebesuprądami, ar pietų pavasaris iš tikrųjų toks bespalvis, stačiai nepavasariškas, ar mes nutolome nuo gaivalingosios pavasario magijos, dar taip neseniai mus liūliavusios ir žavėjusios, kai pavasaris lėtai žingsniais traukdavo tėvynės laukais, pievomis ir miškeliais. Aplinkui jau žydi sodai, žaliuoja pievos ir klega miškai, o lietuvių sieloje tebestūgauja žiemos pūgos ir taip maža saulės, vilties saulės!

JURGIO BAUBLIO ATMINIMAS GYVAS

Lietuvos religijinis žemėlapis, matytas Putname, mirusio buvęs draugas ir lietinga diena davė progą atsisėsti prie rašomo stalo.

Apsilankymas Putname pas seseles buvo išpūdingas, idomus, vertas važiuoti daugiau kaip septynis šimtus mylių iš Detroito. Mūsų kelionės tikslas buvo aplankyti ambasadoriaus Stasio Lozoračio kapą ir pamatyti, apžiūrėti tuos garsiuosius seselių Matulaičio namus. Nežinojome, kad seselė Arkadija mums taip nuoširdžiai viską parodys, paaiškins, globos.... Dr. Kriaučiūnas pademonstravo mums Amerikos Lietuvių kultūros archyvą. Mūsų maloniam nusteibimui, parodė detroitieško diplomuoto agronomo Jurgio Baublilio meną, Lietuvos religijinį žemėlapi. Mes čia sustojome ilgiau. Nors tą žemėlapi buvome matę Detroito, kažkaip nenorėjome nuo jo pasitraukti. Apžiūrėdami archyvą, vis grįždavome prie žemėlapi. Kažkokia jėga traukė prie jo. Gerbiamo ir mylmo Jurgio Baublilio atminimas gyvas!

Sugrįžę į Detroitą, pasiskambinom su arčiausia buvusiu jo draugu Vladu Staškum. Sakėm, kad padarytą nuotrauką išsiųsime į spaudą. Jam buvo nuostabu, kad yra gražus sutapimas.

Jausdami tą ilgęsi, nepamirškime ar bent neslopinkime savy Priskelimo prasmės. 'Kėlės Kristus, mirtis krito'. Mirtis šiandien ir vėl siaučia pasauly... Ir juntame, kad Priskelimo galybė tegali mus ištraukti iš siaubingų mirties nasrų. Mirtis krito! Krito pirmųjų Velykų saulei tekant, kris ji ir šiandien, jei tik mes mokėsime pačią mirtį išmesti iš savo gyvenimo programos. Kristūs yra Amžinoji ir Didžioji Meilė, o tik meilė viena tėra galingesnė už mirtį. Tėprimena tad mūsų ir visų tautų priskelimo lūkesčiai, jungdamiesi su priskelusiu Kristumi, didžiąją meilės prievolę! Tik sugrąžinę meilę į savo kasdieninį gyvenimą tepajusime tikrą Priskelimo prasmę. Ar neturėtū todėl, prieš ištiesdamas ranką sveikinti ką nors Priskelimo šventės proga, kiekvienas sugrįžti į save ir pirmiau pats priskelti iš pavydo, pykčio, apkalbų ir nesantaikų dumblyno ir liautis talkininkavęs mirčiai, o ruošis pilnutiniam Priskelimui? Tik meilei priskelusi širdis tepajūs sau, saviškiams ir pasauliui paskelbti linksmą ir pilną vilties aleliuja!"

Tad gražu būtų pasimelsti, kad Kristus priglaustų, sunkių valandų patyrusią, kunigo Vaclovo sielą.

Cezaris Surdokas ir Albina Lipčienė

Sakė, kad šį mėn. t. y. rugpjūčio 11 d. sueina lygiai 15 metų nuo jo mirties. Buvo galima jausti jo didelį norą, kad ta 15 metų sukaktis būtų pastebėta spaudoje. Didžiausias jo noras, kaip buvusio gero draugo, matyti išskeltus Jurgio Baublilio nuopelnus, darbus organizacijose. Kažin, ar buvo kokia organizacija, kurioje nefiguravo Jurgis Baublilis?

Rytojaus dieną po mūsų pasikalbėjimo pašto dėžutėje radom ilgą voką, jame iškarpos iš „Draugo“: Alfonso Nako parašytas Jurgio Baublilio nekrologas, tuoj po jo mirties, ir trumpas straipsniukas, jo mirties penkmečiui pažymėti. Iš jų paimiti organizacijų vardai, kurių atstovai atsisveikino su mirusiu prie karsto. Tose organizacijose Jurgis Baublilis buvo aktyvus, savo darbu, aukomis, ar patarimais: Lietuvos tautinė sąjunga, Baltijos ir Gabijos skautų tuntas, Jūrų šaulių Švyturio kuopa, LŠST Garbės Teismas, Lietuvių fondas, Wayne State un-to Lietuvių kambario komitetas, Lietuvių kultūros klubas, Dariaus - Girėno klubas, DIM Draugija, BALFo 76-tas skyrius, Lietuvių kaimelis, Lietuvių Balso ir Lietuviškų melodijų radijo valandėlės, Stasio Butkaus šaulių kuopa, Vasario 16-tos gimnazijos rėmėjų būrelis.

Būtų idealu, kad organizacijų vadovai pastebėtų mirusiųjų nuopelnus organizacijai, darbus ir nors retomis progomis su jais supažindintų jaunąją kartą. Tegū būna, mirusio 1980 m. rugpjūčio 11 d., diplomuoto agronomo Jurgio Baublilio atminimas gyvas.

R. Ražauskienė

POPIEŽIAUS IR MASKOVOS PATRIARCHO SUSITIKIMAS

Panohalmos (Vengrija) benediktinų abatijos arkiabatas vyskupas Asztrik Varszegi Maskvoje tarėsi su patriarchy Aleksij II dėl susitikimo su popiežiumi Jonu Pauliumi II. Susitikimas turėtų įvykti 1996 m. Tada Panohalmos arkiabata tija šves 1,000 metų jubilėjų. Prieš 1,100 metų įkurta vengrų valstybė. Šie abu jubilėjai yra dingstis pakviesti Bažnyčių vadovus į rytų - vakarų „Bažnyčių viršūnių susitikimą“ Vengrijoje.

Vyskupas Varszegi popiežiaus ir Rusijos patriarcho susitikimui parinko Panohalmą dėl to, kad abatija buvo įkurta 1054 m., t. y. prieš Bažnyčios skilimą. Panohalmoje, kaip ir keliuose kituose benediktinų vienuolynuose, liturgija nuolat švenčiama tiek lotynų, tiek bizantinėmis apeigomis. Santykiai tarp Katalikų ir Stačiatikių Bažnyčių pastebimai pablogėjo po 1989 m. permąnių Europoje. („Katalikų pasaulis“ Nr. 7)

A.†A.

JULIUI ABROMAIČIUI

mirus, brangią MARYTĘ ABROMAITIENĘ, dukrą JÜRATĘ, žentą BRONIŲ, anukę Danutę ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdime.

Ina ir Vytautas Užgiriai

A.†A.

ELENAI PUNIŠKIENEI

mirus, reiškiamė gilią užuojautą dukterims: ONAI RIMKEVIČIENEI ir JANINAI RUDĖNIENEI su šeimomis, anūkams: ALGIUI, TOMUI, RASAI ir LINAI su šeimomis.

Bernardas ir Ona Brizgiai
Kęstutis ir Stefa Miškiniai

Ginklo broliui leitenantui

A.†A.

FELIKSUI DAUKANTUI

mirus, šių metų rugpjūčio 11 d. Vilniuje, reiškiamė gilią užuojautą jo žmonai GENOVAITEI, dukroms, sūnui ir giminėms.

Užsieny gyvenantys P.L.P.

Karo Mokyklos XX-tos kartos karininkai

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

STASĖ RATNIKIENĖ

Prisimenant brangią Žmoną, Motiną ir Močiutę, šv. Mišios už ją bus aukojamos š.m. rugsėjo 14 d. 8 val. ryto Šv. Teresės bažnyčioje, Sunny Hills, Florida. Mišias aukos Fr. Francis ir Fr. Izidorius.

Prašome draugus ir pažįstamus prisiminti a.a. Stasė savo maldose.

Nuliūdę: vyras Jonas ir vaikai su šeimomis.

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SĄJUNGA

Turi laidotuvių patalpas visose Chicagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose.

Patarnavimas 24 val.

GAIDAS DAIMID

FUNERAL DIRECTORS
and EUDEIKIS FUNERAL HOME

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA AVE.
TOWN OF LAKE 4605 S. HERMITAGE AVE.
1-312-523-0440 OR 1-312-927-1741

LACK & SONS

FUNERAL DIRECTORS

PALOS HILLS 11028 S. SOUTHWEST HIGHWAY
HICKORY HILLS 9236 S. ROBERTS ROAD
MARQUETTE PARK 6541 S. KEDZIE AVE.
ALL PHONES
1-708-974-4410

PETKUS & SON

FUNERAL DIRECTORS

MARQUETTE PARK 2533 W. 71 ST.
CICERO 5940 W. 35 ST.
LEMONT 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK 2929 W. 87 ST.
TINLEY PARK 16600 S. OAK PARK AVE.
ALL PHONES
CHICAGO 1-312-476-2345
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas) Tel. 1-800-994-7600

PRANO ŠULO-ŠULAIČIO PALAIKAI PALAIDOTI KAUNE

Daugiau negu pusę savo ilgo gyvenimo metų praleidęs svetur (ilgiausiai — Čikagoje) ir čia 1993 m. gruodžio 10 d. užbaigęs žemišką kelionę, pelenų forma Pranas Šulas-Šulaitis buvo parvežtas į tėvynę, kur 1995 m. birželio 10 d. palaidotas amžinam poilsiui Kaune, Petrašiūnų kapinėse. Prieš tai atsisveikinimas su mirusiuoju buvo Kauno katedroje, kur gedulo Mišias aukojo ir gražų atsisveikinimo pamokslą pasakė prelatas Vincentas Jalinskas, vėliau palydėjęs iki amžino poilsio vietos.

Kapinėse taip pat netrūko mirusiojo darbų įvertintojų. O tu darbu per ilgus, 92-jus užtrūkusio gyvenimo metus — Pranas Šulas-Šulaitis padarė daug. Juos išskaičiavo Lietuvos seimo narys Povilas Tauras, svečias iš JAV, geras mirusiojo pažįstamas pabėgėlių stovyklose, Pranas Adomaitis ir kt. Buvo iškelti neeiliniai mirusiojo sugebėjimai bei atlikti darbai tėvynėje, kur jis buvo Darbo rūmų pirmininku, ir vėliau įsėvijoje, įsteigiant „Sūdavijos“ knygų leidyklą, dirbant spaudoje, rašant ir leidžiant knygas, dalyvaujant teisininkų draugijos bei kitų organizacijų veikloje. Čia reikia pridėti, kad ilgoką laiką Pranas Šulas-Šulaitis dirbo, o taip pat bendradarbiavo ir „Draugo“ dienraštyje.

Iškilmėse dalyvavo ir jo žmona Magdalena iš Čikagos, o taip pat sūnus dr. Leonas su žmona dr. Dalia ir jų keturiais

vaikais. Jie, o taip pat didelis būrys Lietuvoje gyvenančių giminų, draugų bei pažįstamų, atidavė pagarbą šiam, daug Lietuvai davusiam, žmogui.

Šiandien daug kas pasigenda P. Šulo-Šulaičio, kurio įvairius patarimus teisiniais ar socialinio draudimo klausimais skaitydavo lietuviškoje spaudoje ar girdėdavo lietuviško radijo programose. Dar ir šiandien kai kurie tautiečiai naudojami jo paruoštomis ir išleistomis knygelėmis: „Kaip pasiruošti Jungtinių Amerikos Valstybių pilietybei“, „Kaip sudaromi testamentai“ ir kt. Dar ir šiandien mūsų tautiečiai skaito „Sūdavijos“ knygas (Amerikoje — „Sūdavos“ leidyklos, kurios darbuotojais buvo dar du Prano broliai — Vladas ir Aleksandras), buvusios antrąją pagal išleistų knygų skaičių leidykla pabėgėlių stovyklose Vokietijoje laikotarpiu.

Pranas Šulas-Šulaitis gimęs 1901 m. balandžio 1 d. Kybartuose, bet aukštąjį mokslą teisės srityje gavo Kaune, kur ilgesnį laiką dirbo. Jau 1940 m. jis buvo komunistų suimtas ir kalintas. Tačiau, antrą kartą artėjant Raudonajai armijai, jis paspruko į Vakarus, net negalėdamas kartu pasiimti žmonos bei mažamečio sūnelio, kurie gerokai vėliau, didelių pastangų dėka, išsigelbėjo į Vakarus. Šiandieną jo sūnus dr. Leonas yra pasižymėjęs gydytojas — specialistas ir darbuojasi Portage, WI ligoninėje.

E.Š.

Prano Šulo-Šulaičio laidotuvių vaizdas Kaune, Petrašiūnų kapinėse. Prie kryžiaus geles deda jo sūnus dr. Leonas, toliau matoma žmona Magdalena bei kiti giminės ir artimieji.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Stasė Petersonienė, Pedagoginio lituanistikos instituto direktorė, laiškais kreipėsi į visus Čikagos ir apylinkių aukštesniųjų lituanistikos mokyklų abiturientus, skatindama nenutraukti savo lituanistinių studijų, bet jas tęsti institute. Orientacijos ir registracijos diena bus rugsėjo 9 d. Jaunimo centre, prasidės 9 val. ryte. Instituto 37-tųjų mokslo metų paskaitos prasidės ten pat rugsėjo 16 d. ir vyks šeštadieniais. Direktorė Petersonienė ir instituto rektorius, prof. dr. Jonas Račkauskas tikisi gausiau jaunimo atsiliepimo.

Žemaičių Kalvarijos Kalnai – pirmą ir antrą dalį; religinės muzikos kasetės, vėl gautos iš Lietuvos ir platinamos „Drauge“. Kreiptis į Kazį Rožanską administracijos telefonu (312) 585-9500. Kasetės kaina – 8 dol. Mūsų aplinkoje dar daug žemaičių, kurie mielai klausysis Kalnų kasetės, prisimins savo jaunystę tėvynėje, bet Žemaičių Kalvarijos Kalnai – tai tiesiog mūsų tautos unikalumas. Visi įdomūs net nežemaičiai.

Sol. Vincentas Kuprys, Vilniaus operos solistas, dalyvavo Tarptautiniame Balzoko Lietuvos kultūros muziejaus festivalyje rugpjūčio 19 d., šeštadienį, 3:30 val. popiet muziejaus patalpose. Jam akompanuos dukterė, pianistė Eugenija Kuprytė. Visi maloniai kviečiami pasiklausyti.

Vyresniųjų lietuvių centre, „Seklyčioje“ rugpjūčio 9 d. popietinė programa atlikė (iš kairės): paskaitininkė, vyr. „Draugo“ dienraščio redaktorė, Danutė Bindokienė, aktorius Antanas Čiurlionis – „Pupų dėdes anūkas“ ir renginių vadovė Elena Sirtienė.

Nuotr. A. Malinauskas

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, IL. Tel. (312) 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausiomis sąlygomis.

x Automobilio, namų ir ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 9439 S. Kedzie Ave., Evergreen Pk., IL 60805-2325. Tel. 708-422-3455.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-776-8700
Kriminalinė Teise

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel.: 312-284-0100
Valandos pagal susitarimą

Senelių globos ir slaugymo namai Čikagoje.

Rugpjūčio 20 d., 12 val. visi keliai ir keeliai tegul veda į Pasaulio lietuvių centro Lemonete metinę gegužinę. Vairuokite skaniai maistu, centre įsitaikite saldumynais, šaltais ir šiltais gėrimais. Linksma „Nemuno“ orkestras muzika kvies šokti ir dainuoti. Sporto mėgėjams aikštelė paruošta. Bus traukiami laimėjimų bilietai ir sužinosime, kas tie laimingieji. Laukiame ir kviečiame visus, PLC sutilpsime visi. Puiki progą susipažinti, susitikti seniai matytus draugus ir pabendrauti gražios atmosferoje. Jei lauke būtų per aplinka ar lytų vietus, gegužinė vis tiek bus, vašinsimės centro didžiojoje saleje. Kviečia PLC renginių komitetas.

Vyresniųjų lietuvių centre, „Seklyčioje“ rugpjūčio 9 d. popietinė programa atlikė (iš kairės): paskaitininkė, vyr. „Draugo“ dienraščio redaktorė, Danutė Bindokienė, aktorius Antanas Čiurlionis – „Pupų dėdes anūkas“ ir renginių vadovė Elena Sirtienė.

Nuotr. A. Malinauskas

x TRANSPAK praneša: 1995 metų pradžioje Lietuvoje buvo 28 komerciniai bankai. Iš jų jau septyniems išskelto bankroto bylos. Dviem bankų akcininkai priėmė sprendimą likviduoti bankus“. Siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą. Maisto siuntiniai. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 436-7772.

x Greit parduodu vienos ir dvių šeimų namus Čikagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX REALTORS**, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161.

x Kviečiame į „Gintaro“ klubą 2548 W. 69-tą gatvę rugpjūčio 19-tą dieną, 10 val. vak., kur įvyks teatralizuota muzikinė programa šou, kurioje dalyvaus senmergių lyderis Monika, ponas Šerėnas, Miša Gorbačiovas, Zakarauskas, humoristas Kęstutis Alčiauskas, dainininkas iš Lietuvos Vytautas Šišliauskas. Šoks dailios šokėjos, gros ansamblis „Gintaras“, Alyvas Blinštrubas, Saulius Zutkus ir Antanas Čiurlionis. Puikią nuotaiką garantuoja mūsų. Galite likti už durų.

x Prieš užsisakydami paminklą, aplankykite **St. Casimir Memorials**, 3914 W. 111th St. Turime didelį pasirinkimą: matysite granito spalvą, lyg ir t.t. Garbiname paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą, brėžinius. Prieš pastatant paminklą, galėsite apžiūrėti ir įsitikinti, kad jis padarytas, kaip buvo jūsų pageidautas. **Sav. Lilija ir Vilkinas Nelsonai**. Tel. 312-233-6335.

x Jauozas Bacevičius patarnauja namų, apmaldant „income tax“ reikalais ir gaunant vairavimo teises. **Casa Blanca R.E.**, 6529 S. Kedzie, Chicago, IL, tel. 312-434-7085.

Mary Vaitkus, Belleville, IL, papildė ankstyvesnius įnašus į Draugo fondą 200 dol. ir tapo garbės nare. Už gausią – 1,000 dol. – paramą Draugo fondas nuoširdžiai dėkoja.

VASAROS DERLIUS DRAUGO FONDE

Draugo fondo pavasario vaju, ji paremiant mieliems „Draugo“ skaitytojams, nusitęsė iki rugpjūčio pradžios. Jau ne už kalnų ir DF rudens vaju, kuris prasidės rugsėjo mėnesį ir tęsis iki žiemos, stengiantis sutelkti pusės milijono kapitalą Draugo fonde.

Daugėja ir garbės narių vardai bei pavardės Draugo fondo garbės narių lentoje, kuri puošia „Draugo“ vienintelio dienraščio „Draugo“ rėmėjus.

Vasara yra atostogų bei kelionių metas, tačiau ir be vajuos ji atneša gerą „derlių“ Draugo fondui su aukotojų dideliais ir mažais čekiais.

Draugo fondas jiems reiškia didelę padėką.

Draugo fondo augintojai

Su 2,000.- dolerių:
Dr. Leonas ir Irena Kriauceliūnai, garbės nariai Lemont, IL.

Su 1,000.- dolerių:
Viktoras Endrijonas, garbės narys, a.a. Salomėjos Endrijonienės atminimui, Chicago, IL.
Su 500.- dolerių
Juozas Petrikas ir Margarita Petrikaitė, St. Petersburg, FL, a.a. Onutės Petrikienės 2 metų mirties sukakties atminimui.

Su 200.- dolerių:
Mary Vaitkus, garbės narė, Belleville, IL.
Laimutė Doleriu, Chicago, IL.

Su 100.- dolerių:
Albina Prunskis, M.D. Indian Head Park, IL.
Stasys Šližys, Dearborn Hts., MI.

Antanas Bajerčius, Dearborn Hts. MI.
Su 50 dolerių:
Elena Jasaitienė, St. Petersburg, FL.

Su 25 doleriais:
Jonas Treška, Grand Rapids, MI.

Fondo išdininkas

Vyresniųjų centre, „Seklyčioje“, rugpjūčio 23 d., trečiadienį, 2 val. popiet, JAV LB Socialinių reikalų tarybos narė **Aldona Šmulkštienė** skaitys paskaitą tema – „Mes ir ‘Pensininko’ žurnalas“. Meninę programą atliks Vilniaus operos solistas **Vincentas Kuprys** ir muz. **Eugenija Kuprytė**. Po to – pabėdavimas ir pietūs. Visi kviečiami ir laukiami. Atvykite!

ŽEMĖ L. PRODUCTIONS, praneša, jog nuo š.m. rugpjūčio 20 d. keičiasi bei radijo stotys tvarkaraščių ir radijo laidų. Nauja istorinė laida, skirta Lietuvos praeičiai, **VERSMĖ** bus girdima sekmadieniais nuo 8 iki 9 v.v. 1240 AM bangomis. Darbo dienomis, nuo pirmadienio iki penktadienio, tomis pačiomis 1240 AM bangomis bus nauja informacinė radijo laida **XXI AMŽIUS**. Kitos laidos: šeštadieniais žinių iš Lietuvos apžvalga **TILTAS**, sekmadieniais bus transliuojamos iš įprastos WNDZ radijo stoties 750 AM, nuo 10 iki 11 v.v. **ŽEMĖ L. PRODUCTIONS** užtikrina, jog 1240 AM bangos yra pačios stipriausios Čikagoje, todėl po patikrinimų užtikriname puikių laidų girdimumą ne tik Marquette Parko, Oak Lawn, Lemonto, Beverly Shores bei Union Pier apylinkėse, bet ir šiaurinėje miesto dalyje bei vakarinuosiuose priemiestuose. Visais komercinių skelbimų bei mirties pranešimo reikalais kreipkitės laidų redakcijos telefonu darbo valandomis 708-386-0556.

Norime pirkti sudedamą fotelį. Siūlyti vakarais tel. (312) 582-6493.

• Be „Draugo“ laiškų, būtų nesmagu.

Lithuanian Mercy Lift organizacijos pirmininkui Jurgiui Lendraičiui ši mėnesį besilankant Lietuvoje, Vilniaus Greitosios pagalbos stoties dr. V. Pumputienė (kairėje), vyriausio gydytojo pavaduotoja ir dr. R. Lesiene sveičiu jteikia juostą ir padėkos žodžius už LML pagalbą, atsiųstą stočiai.

KAITRI ATEITININKŲ NAMŲ GEGUŽINĖ

Temperatūra 100°, u! Karšta, jei ne lengvutis vėjelis ir plaučių uždegimas pavės, karštis būtų sunkiai pakeliamas.

Bet, ir tokia karšta diena prigužėjo daug gautos mylėtojų. Rengėjams tai buvo malonus atpildas, nes įdėtas rūpestis ir išlaidos, dažnai susijusios su rizika: – o jei lis, ar bus labai karšta, ar susirinks svečiai, ar pasidengs išlaidos. Susirinko gana daug, išlaidos įlygintos, vienas kitas doleris liko Namams, o svečiams buvo viena kita maloni valandėlė gamtoje.

„Kenosha“ News liepos 30 d. išspausdino ilgą, didžiulę nuotrauką iliustruotą, straipsnį (autorius Don Jensen) apie Kenoshos dantų gydytoją **Richard Herz**, kuris šią vasarą suorganizavo 14 asmenų grupę ir nuvyko į Klaipėdą pademonstruoti medicinos bei dantų gydytojų personalui burnos ir gomurio chirurgijos (cleft palata) metodus. Jis buvo taip sužavėtas lietuviams, jų kultūra bei kraštu, kad ateinančių metų pradžioje vėl ruošiasi vykti į Lietuvą su šio kinaus darbo tąsa. Dr. Herz labai džiaugiasi savo pastangų rezultatais, kai mato vėl taisyklingus vaiko veido bruožus ir gražią šypsena po sėkmingos burnos ir gomurio operacijos. Dr. Herz dėsto St. Louis universiteto Ortodontijos fakultete. Straipsnyje labai šiltai atsiliepiama apie Lietuvą ir parodoma žala, kurią kraštui padarė 50 metų Sovietų Sąjungos okupacija bei jos atnešta komunistinė sistema.

„Kenosha“ News liepos 30 d. išspausdino ilgą, didžiulę nuotrauką iliustruotą, straipsnį (autorius Don Jensen) apie Kenoshos dantų gydytoją Richard Herz, kuris šią vasarą suorganizavo 14 asmenų grupę ir nuvyko į Klaipėdą pademonstruoti medicinos bei dantų gydytojų personalui burnos ir gomurio chirurgijos (cleft palata) metodus. Jis buvo taip sužavėtas lietuviams, jų kultūra bei kraštu, kad ateinančių metų pradžioje vėl ruošiasi vykti į Lietuvą su šio kinaus darbo tąsa. Dr. Herz labai džiaugiasi savo pastangų rezultatais, kai mato vėl taisyklingus vaiko veido bruožus ir gražią šypsena po sėkmingos burnos ir gomurio operacijos. Dr. Herz dėsto St. Louis universiteto Ortodontijos fakultete. Straipsnyje labai šiltai atsiliepiama apie Lietuvą ir parodoma žala, kurią kraštui padarė 50 metų Sovietų Sąjungos okupacija bei jos atnešta komunistinė sistema.

Čikagos ateitininkų Partizano Daumanto kuopos jaunuoliai, kartu su Rima Sidriene, iškyloje i Ateitininkų namų ažuolyną. Iš k. – Edvardas Kuprys, Antanas Petkus, Kęstutis Daugirdas, Julius Gylys, Jonukas Domanskis, Vytas Narušis, Paulius Elvikis ir Rima Sidrienė.

Nuotr. O. Daugirdienė